

فهرست آزمون

۷ فروردین ماه ۱۴۰۱

ردیف	مواد امتحانی	صفحه
۱	فارسی (۲)	۳
۲	فارسی (۲) «گواه»	۳
۳	عربی زبان قرآن	۴
۴	دین و زندگی (۲)	۵
۵	زبان انگلیسی (۲)	۶
۶	زبان انگلیسی (۲) «گواه»	۷
۷	ریاضی و آمار (۲)	۸
۸	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰
۹	تاریخ (۲)	۱۱
۱۰	تاریخ (۲) «گواه»	۱۲
۱۱	جغرافیا (۲)	۱۲
۱۲	جامعه شناسی (۲)	۱۳
۱۳	فلسفه	۱۴
۱۴	روان شناسی	۱۵

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (دفتر مام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۱۶۵

«تمام دارایی ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

فارسی و نگارش (۲)

۱- گزینۀ ۳

(معمربار قورپیان، لغت، ترکیبی)

یوز: یوزپلنگ، جانوری شکاری، کوچک‌تر از پلنگ که با آن به شکار آهو و مانند آن می‌روند.

۲- گزینۀ ۳

(هسین پرهیزگار، املا، ترکیبی)

در بیت سوم دو واژه «یجر» و «صور» نادرست است. (سور = جشن)

در بیت چهارم «سفیر» نادرست است (صغیر = آواز)

در بیت پنجم «خاست» نادرست است (خواستن = طلب کردن)

۳- گزینۀ ۱

(معمربار قورپیان، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

شاعر بیت «سعدی» است.

۴- گزینۀ ۲

(هسین پرهیزگار، دستور زبان فارسی، ترکیبی)

متمم‌ها به ترتیب از هر بیت یک مورد: به خون دیده / به آن چه / با سنگ / چون کعبه

قیدها به ترتیب از هر بیت یک مورد: آن دم / بسی / بی‌زنگ / سینه پر جوش

۵- گزینۀ ۲

(مفسن خدایی - شیراز، دستور زبان فارسی، ترکیبی)

برو ای خواجه و [واو ربط] شه را به گدا باز گذار

مهربانی کن و [واو ربط] مه را به سها باز گذار

هر دو «واو» حرف ربط است زیرا هر کدام، دو جمله را به هم ربط می‌دهد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینۀ ۱: «ناقه بگذشت و [حرف ربط] مرا بیدل و [حرف عطف] دلبر بگذاشت

ای رفیقان بشتابید که محمل بگذشت

گزینۀ ۳: «موی و رویت روز و شب در چشم ماست [هر دو واو حرف عطف]

زانکه که تاریک [است] و گاهی روشن است [واو حرف ربط]

گزینۀ ۴: «مگو حکایت پیمان و [واو ربط] نام توبه میر

که نیست از می و [واو عطف] پیمان‌نام به توبه فراغ

۶- گزینۀ ۴

(مفسن خدایی - شیراز، آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

بیت «الف»: «را و چرا» جناس ناقص و «که و به» جناس ناقص

بیت «ب»: «ماه مصر» استعاره از «حضرت یوسف»

بیت «ج»: «بحر و قطره» تضاد دارند.

بیت «د»: «دل نمی‌دهد» کنایه از «علاقه‌مند نمی‌شود»

۷- گزینۀ ۴

(مهری ضیایی، آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

در این بیت «گل» استعاره از یار است؛ بنابراین تشخیص محسوب نمی‌شود. (با توجه به

معنا که شاعر می‌گوید چرا از کشتن من پروا داری پس مخاطب ما یک انسان است) /

خون: مجاز از کشتن

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینۀ ۱: «تضاد: صبح و شب / حسن تعلیل: شاعر در این بیت دلیل صبح شدن و

روشنایی روز را، زدودن زنگار از دل شب می‌داند که نامربوط و ادبی است.

گزینۀ ۲: «ایهام تناسب: شیرین: ۱ - خوشایند ۲ - معشوقه فرهاد (مد نظر نیست: اما با

کوهکن و بیستون تناسب دارد) / کنایه: کاری به دل چسبیدن کنایه از مطابق میل بودن

گزینۀ ۳: «استعاره مست عشق: عشق مانند شرابی است که انسان را مست می‌کند / جناس: آر و آن

۸- گزینۀ ۲

(مهری ضیایی، مفهوم، ترکیبی)

مفهوم مشترک بیت «ب» و «ه» درد عشق درمان‌ناپذیر است.

بررسی معنای سایر ابیات:

بیت «الف»: طبیعی که بر سر راه نشیند و دارو فروشد، نمی‌تواند درد عشق را درمان کند

اما ای مرده دل، برای درمان عشقت، انسان عیسی دمی را پیدا کن. (پس عشق را می‌توان

درمان کرد: اما نه به وسیله طبیعی که صرفاً دکان‌دار است!)

بیت «ج»: طبیعی که ناجوان‌مرد است هیچ‌گاه به بستر افراد فقیر نمی‌آید؛ زیرا هیچ‌کس به

دنبال درمان فقیران و مسکینان نیست. (کسی درویش‌نواز نیست!)

بیت «د»: طبیع به خاطر درمان درد من به زحمت می‌افتد چرا که حضرت عیسی (ع) نیز اگر درد مرا

درمان کند، آورده و ناخوش می‌شود. (درد من درمان‌پذیر است: اما پر زحمت و آزاردهنده است.)

۹- گزینۀ ۴

(ابراهیم رضایی مقدم، مفهوم، ترکیبی)

مفهوم عبارت «آنچه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است و کفایت است ...» از

گزینۀ‌های ۲ و ۳ دریافت می‌شود «مناعت طبع و قناعت‌ورزی»

مفهوم عبارت «اگر وی را یک روز ... سال‌ها دیده‌ام» از بیت گزینۀ ۱ دریافت می‌شود

«لزوم اطاعت از مراد»

مفهوم بیت گزینۀ ۴ «سختی دوری از دوستان قدیم» است.

۱۰- گزینۀ ۱

(ابراهیم رضایی مقدم، مفهوم، ترکیبی)

مفهوم عبارت صورت سؤال و گزینۀ‌های ۲، ۳ و ۴ «بیان خیانت یا نگوشت خیانت»

است. مفهوم بیت گزینۀ ۱ «بیزاری از دشمن» است.

فارسی و نگارش (۲) «گواه»

۱۱- گزینۀ ۴

(کتاب جامع، لغت، ترکیبی)

متفق: هم‌سو؛ هم‌عقیده، موافق / افغان: فریاد، زاری، آه و ناله / برزن: محله، کوی، قسمتی از

شهر / لقا: چهره، دیدار

۱۲- گزینۀ ۱

(کتاب جامع، املا، ترکیبی)

واژه‌های غلط:

قونیه و هلب ← قونیه و حلب / پژمرده‌گی ← پژمردگی

۱۳- گزینۀ ۲

(کتاب جامع، دستور زبان فارسی، ترکیبی)

گزینۀ ۱: «لاف و ناز» تکرار شده است و نقش تبعی دارد. / گزینۀ ۳: «خود» بدل و

نقش تبعی دارد. / گزینۀ ۴: «چرخ» معطوف و نقش تبعی دارد.

۱۴- گزینۀ ۲

(کتاب جامع، دستور زبان فارسی، ترکیبی)

گزینۀ ۲: «نهاده» از همه جملات حذف شده است: [تو] برون خرام و [تو] گوی

خوبی از همه‌کس ببر. [تو] سزای جور بده، [تو] رونق‌بری بشکن.

در سایر ابیات، واژه‌های مشخص شده نهادند:

گزینۀ ۱: «به سخن گفتن او عجل ز هر دل برمید / عاشق آن قدر مستم که چه زیبا برخاست

گزینۀ ۳: «یا رب کی آن صبا بوزد کز نسیم آن / گردد شمامه کرمش کارساز من

گزینۀ ۴: در مذهب طریقت خامی نشان کفر است / آری طریق دولت جالاک‌ی است و چستی

۱۵- گزینۀ ۴

(کتاب جامع، آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

مصراع دوم تضمین از سوره بقره، آیه ۲۰۱ است.

۱۶- گزینۀ ۱

(کتاب جامع، آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

مصراع «رو سر بنه به بالین تنها مرا رها کن» تضمین از شعر مولانا / بیداری و خواب: تضاد /

واج‌آرایی: تکرار مصوت «ا»

۱۷- گزینۀ ۳

(کتاب جامع، مفهوم، ترکیبی)

مفهوم «بی‌قراری و آرامش نداشتن در زندگی» مشترک در عبارت صورت سؤال و ابیات

گزینۀ‌های ۱ و ۲ و ۴ به کاررفته است اما شاعر در بیت گزینۀ ۳ توصیه می‌کند که به

دنیا دل‌بستگی نداشته، وارسته باشیم.

۱۸- گزینۀ ۲

(کتاب جامع، مفهوم، ترکیبی)

با توجه به معنی آیه: به سوی فرعون بروید به‌درستی که او سخت طغیان‌گر است، پس با او

به زبانی نرم سخن بگو، پیام اصلی آیه مدارا و نرم‌خویی با دیگران است که این مفهوم در

گزینۀ ۲ دیده می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینۀ ۱: «عصای موسی دریا را شکافت ولی طغیان‌فرعون با دیدن این معجزه ننشست.

گزینۀ ۳: «دوستان بروید و یارم را نزد من بیاورید.

گزینۀ ۴: «با بدگویی دشمنان در آزار من می‌کوشی ولی بدان که من با تو دوست هستم.

۱۹- گزینۀ ۳

(کتاب جامع، مفهوم، ترکیبی)

در بیت صورت سؤال و این گزینۀ اشاره به این موضوع شده است که درد عشق نهایت و

پایان و درمانی ندارد در حالی که در گزینۀ ۱ گفته شده که با بیان کردن درد، درد درمان

نمی‌شود و باید برای درمان درد، فکری و چاره‌ای کرد. / در گزینۀ ۲ گفته شده است که

فکری برای درد کن و درد را افزایش مده و در گزینۀ ۴ هم اشاره به این موضوع دارد که

باید انسان برای خود تلاش کند تا اسباب راحتش فراهم شود.

۲۰- گزینۀ ۴

(کتاب جامع، مفهوم، ترکیبی)

طرح نو در افکندن و کنار گذاشتن نقش اساطیر کهن تنها در این بیت دیده می‌شود و در

گزینۀ‌های ۱ و ۲ تغییر فصل و دگرگونی طبیعت دیده می‌شود و در گزینۀ ۳ سخن

گفتن به نظم جدید مطرح است.

عربی (باز قرآن (۲)

۲۱- گزینه «۳»

(هسین مر تشارانی، ترجمه، ترکیبی)

خَيْرُ أَصْدِقَاتِكَ: (بهترین دوستانانت) / عِيُوبِكَ: (عیب‌هایت) / يُهْدِي: (هدیه می‌دهد)

۲۲- گزینه «۱»

(هسین مر تشارانی، ترجمه، ترکیبی)

هناك آیاتٌ كثيرةٌ في القرآن الكريم: (در قرآن کریم آیه‌های بسیاری وجود دارد) / تَدْعُونَا: (که دعوت می‌کند ما را) / الأخلاق الفاضلة: (اخلاق نیکو)

۲۳- گزینه «۱»

(هسین مر تشارانی، ترجمه، ترکیبی)

قد قدّم: (تقديم کرده است) / مواعظ قيّمة: (موعظه‌های گرانبهایی) / لا يَظُنُّ: (پنه پسرش) / آثار تربيوتة جميلة: (آثار تربیتی زیبایی)

۲۴- گزینه «۴»

(معمود عاشوری‌روپی، ترجمه، ترکیبی)

در گزینه «۴» واژه (زیادی) اضافه است و واژه (جَنَاحَيْه) به‌صورت مفرد ترجمه شده است. نکته: زمانی که اسم جمع مذکر سالم یا اسم مثنی مضاف واقع شوند، حرف «ن» از آخر آن‌ها حذف می‌شود. جناحین + ه = جناحیه

۲۵- گزینه «۱»

(معمود عاشوری‌روپی، ترجمه، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: فعل (لا تَتَّخِذْ) فعل نهی هست، بنابراین ترجمه درست آن (نگیر) است. گزینه «۳»: (الْبَعِيدَ) به معنای دور است و ترجمه آن به‌صورت فاصله‌ها نادرست می‌باشد / کلمه (الْقَرِيبَ) به معنای نزدیک است، بنابراین ترجمه آن به‌صورت نزدیکی نادرست است. گزینه «۴»: حرف ما (مای تعجّب) است و به‌صورت چه ... ترجمه می‌شود. نکته: هر گاه بعد از کلمه ما کلمه‌ای بر وزن (أَفْعَل) بیاید و بعد از أَفْعَلْ کلمه‌ای منصوب بیاید، آن اسم ما، مای تعجّب است. فرمول مای تعجّب: ما + أَفْعَلْ + اسم منصوب با فتحه

۲۶- گزینه «۲»

(معمود عاشوری‌روپی، ترجمه، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: افضل: برترین / بعضُ البلاد: برخی کشورها است و معادل کلمه همسایه ذکر نشده است.

گزینه «۳»: معادل «بشمار می‌رود» در این گزینه نیامده و ترغّب عَنْ به معنای روی گردان هستند می‌باشد. گزینه «۴»: معادل (از) یعنی مِنْ نیامده / مُنتَج: تولید کننده / بعضُ البلاد: برخی کشورها است.

ترجمه متن:

در معاشرت خود آنچه را که می‌خواهید با لیخندتان بخواهید، زیرا لیخند و اخلاق خوب از سخت گرفتن و خشم بهتر است. اخلاق خوب همانند جادو در جان‌های مردم تأثیر می‌گذارد و حالت‌های آن‌ها را تغییر می‌دهد. هر کس این راه را در زندگیش انتخاب کند می‌تواند بر سخت‌ترین مشکلات غلبه کند و به آنچه که می‌خواهد، برسد. گفته می‌شود که انسان مهربان و خوش اخلاق در برخوردش با دیگران می‌تواند بر عقل‌ها و احساسات آن‌ها تسلط یابد. از این سخن منظورمان این نیست که انسان در همه حالت‌ها نرم و مهربان باشد، اما این خوی در امور سیاسی به یک اندیشه و دوراندیشی بسیار نیاز دارد، زیرا نیرومندان ستمگر گاهی برای شکار ضعیف لیخند می‌زنند.

۲۷- گزینه «۳»

(مپیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

ترجمه: «هر انسان واجب است که راه رفاقت و مهربانی را در ... انتخاب کند.»
گزینه «۳» می‌گوید: روابط اجتماعی که با توجه به متن صحیح است.

۲۸- گزینه «۲»

(مپیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

روش دوستی در امور سیاسی برای ما فقط فایده دارد. (که غلط است).
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: گاهی اوقات خوش اخلاقی خطری برای انسان می‌باشد.
گزینه «۳»: دوستی نیرومندان همیشه نشانه‌ای برای خوبی آن‌ها نیست.
گزینه «۴»: دوستی دشمنان در بسیاری از مواقع نیرنگ دشمنان است.

۲۹- گزینه «۱»

(مپیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

بر شما واجب است که از روش دوستی استفاده کنید هنگامی که ...
تشریح گزینه‌ها:
گزینه «۱»: می‌دانید که آن در مخاطبان مؤثر است.
گزینه «۲»: با نیرومندان روبه‌رو می‌شوید و از ایشان می‌ترسید.
گزینه «۳»: می‌خواهید که ناتوانی را شکار کنید.
گزینه «۴»: از این اخلاق تحت تأثیر واقع می‌شوید.

۳۰- گزینه «۳»

(مپیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

با لطف و مهربانی افعی از محلّش بیرون می‌آید.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: نسبت به لطف و مهربانی متعهد باشید و همیشه خشم را ترک کنید.
گزینه «۲»: گاهی سختی‌ها چیزی را انجام می‌دهند که دوستی و مهربانی آن را انجام نمی‌دهند.
گزینه «۴»: مهربانان همان مؤمنان هستند و بر کافران سخت می‌گیرند.

۳۱- گزینه «۱»

(مپیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

أَطْلُبُوا: امر ثلاثی مجرّد، معلوم و فعل و فاعل آن ضمیر بارز «و» است و فعلی متعدّی است.

۳۲- گزینه «۴»

(مپیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

الحسنة: این کلمه صفت برای اخلاق است (مفرد و مؤنث نیز است و به‌خاطر آن که موصوف آن مرفوع است، آن نیز مرفوع است).

۳۳- گزینه «۲»

(مپیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

يَتَسَمَّوْنَ: مصدره إيتسام، فعل مضارع، للغائبين، معرب، معلوم و لازم می‌باشد.

۳۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی، مفهوم، ترکیبی)

در عبارت گزینه «۲» نیز مفهومی مشابه شرح داده شده است.

۳۵- گزینه «۳»

(مپیر همایی، قواعد، صنفه ۵ و ۶)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أَحْسَنَ: نیکی کرد» فعل ماضی ثلاثی مزید از باب «إفعال» است.
گزینه «۲»: «أَعْلَمَ: می‌دانم» فعل مضارع از صیغه متکلم وحده است.
گزینه «۳»: «أَرْخَصَ: اسم تفضیل به معنای «ارزان‌تر» است.
گزینه «۴»: «أَجْمَلَ: فعل تعجّب به معنای «زیبا است» می‌باشد.
نکته مهم درسی:
«أَفْعَلْ»: فعل ماضی ثلاثی مزید از باب «إفعال» است و نباید آن را با اسم تفضیل بر وزن «أَفْعَلْ» اشتباه بگیریم. («أَحْسَنَ: نیکی کرد»، «أَرْخَصَ: خارج کرد»)
مراقب باشیم اسم تفضیل را با فعل مضارع از صیغه متکلم وحده اشتباه نگیریم. («أَعْلَمَ: می‌دانم»، «أَقْدَرُ: می‌توانم»)

۳۶- گزینه ۴

(ممدیر شا قانرا مینی، قواعد، صفحه ۹)

تست از ما خواسته اسم مکانی را مشخص کنیم که موصوف و دارای صفت است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «الغابة: جنگل» با وجود آن که بر مکان دلالت دارد؛ اما بر وزن اسم مکان نیست؛ لذا اسم مکان نمی‌باشد.

گزینه «۲»: «الغرفة: اتاق» با وجود آن که بر مکان دلالت دارد؛ اما بر وزن اسم مکان نیست؛ لذا اسم مکان نمی‌باشد.

گزینه «۳»: «مناطق» اسم مکان نیست؛ زیرا مفرد آن «منطقه» است و بر وزن اسم مکان نیست. گزینه «۴»: «مَلَب» اسم مکان است و صفت آن «المشهور» می‌باشد؛ لذا موصوف است.

نکته مهم درسی:

برخی اساسی مانند «فندق، غرّة، غابة، حُجرة» با وجود آن که بر مکان دلالت دارند؛ اما چون بر وزن اسم مکان نیستند، اسم مکان محسوب نمی‌شود.

۳۷- گزینه ۲

(ممدیر شا قانرا مینی، قواعد، صفحه ۲۱ و ۲۲)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «المُدْرَسون» و «المُشْفِقون» هر دو اسم فاعل از فعل ثلاثی مزید هستند.

گزینه «۲»: «سكان» اسم فاعل از فعل ثلاثی مجرد است؛ زیرا مفرد آن «ساكن» اسم فاعل از فعل ثلاثی مجرد است.

گزینه «۳»: «مُخلصون: افراد با اخلاص» اسم فاعل از فعل ثلاثی مزید می‌باشد.

گزینه «۴»: «مؤمن» اسم فاعل از فعل ثلاثی مزید «يؤمن» می‌باشد. در این گزینه، «جاهد: مبارزه کن» فعل امر ثلاثی مزید از باب «مفاعلة» است.

نکته مهم درسی:

اسم فاعل از فعل ثلاثی مجرد بر وزن «فاعل» می‌آید. در ضمن جمع مکسر اسم فاعل نیز اسم فاعل محسوب می‌شود، لذا «سكان» و «طَلّاب» اسم فاعل هستند، زیرا مفرد آن‌ها «ساكن، طالب» اسم فاعل است.

مراقب باشیم که اسم فاعل را با فعل امر ثلاثی مزید از باب «مفاعلة» که بر وزن «فاعل» می‌آید، اشتباه نگیریم («جادِل: ستیز کن»، «جَاهِد: مبارزه کن»)

۳۸- گزینه ۳

(ممدیر شا قانرا مینی، قواعد، صفحه ۲۳)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «طيار» به معنای «خلیان» اسم مبالغه‌ای است که بر اسم شغل دلالت دارد.

گزینه «۲»: «الخبازين» به معنای «نانواها» اسم مبالغه‌ای است که بر اسم شغل دلالت دارد.

گزینه «۳»: «خَلّاق» به معنای «بسیار آفریننده» اسم مبالغه‌ای است که بر بسیاری صفت دلالت دارد.

گزینه «۴»: «فُتّاحة» به معنای «در بازکن» اسم مبالغه‌ای است که بر اسم ابزار یا وسیله دلالت دارد.

نکته مهم درسی:

اسم مبالغه بر وزن «فَعَال» و «فَعَالَة» می‌آید و بر «بسیاری صفت» یا «اسم شغل» یا «اسم ابزار، وسیله و دستگاه» دلالت می‌کند.

۳۹- گزینه ۴

(کتاب آبی، قواعد، صفحه ۳۵ و ۳۶ کتاب درسی)

در گزینه «۴» «ما» شرط آمده که از ادوات جازمه است، «تقدّم» فعل شرط و «تجدّد» جواب شرط است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «ما» برای نفی فعل ماضی آمده است.

گزینه «۲»: «ما» برای پرسش آمده است.

گزینه «۳»: «ما» نفی است.

۴۰- گزینه ۳

(کتاب آبی، قواعد، صفحه ۳۵ و ۳۶ کتاب درسی)

به ترجمه جمله توجه کنید: «اگر به درس گوش دهید، پایان سال در امتحان مردود نمی‌شوید» مشخص است که در این جمله به جای «اگر»، «هرکس» نمی‌توان قرار داد. (حذف گزینه‌های ۱ و ۲)، با توجه به فعل «تَسَمِعُوا» که در صیغه دوم شخص جمع مذکر است، «لا تَرَسُوا» هم به همین صیغه مناسب است.

دین و زندگی (۲)

۴۱- گزینه ۴

(زهره رشونری، آخرین پیامبر، صفحه ۳۳)

هر پیامبری که می‌آمد، به آمدن پیامبر بعدی بشارت می‌داد و بر پیروی از او تأکید می‌کرد. بنابراین، وجود دو یا چند دین در یک زمان، نشانگر این است که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند و این کار به معنای سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از دستورات پیامبران گذشته است.

۴۲- گزینه ۲

(زهره رشونری، آخرین پیامبر، صفحه ۲۹ و ۳۰)

تعیین امام معصوم از طرف خداوند سبب شد که مسئولیت‌های پیامبر، به‌جز دریافت وحی ادامه یابد و جامعه کمبودی از جهت رهبری و هدایت نداشته باشد. بویابی و روزآمد بودن دین اسلام: دینی می‌تواند برای همیشه ماندگار باشد که بتواند به همه سؤال‌ها و نیازهای انسان در همه مکان‌ها و زمان‌ها پاسخ دهد؛ دین اسلام ویژگی‌هایی دارد که می‌تواند پاسخگوی نیازهای بشر در دوره‌های مختلف باشد.

۴۳- گزینه ۴

(هسین ابراهیمی - تبریز، آخرین پیامبر، صفحه ۳۱ و ۳۲)

با توجه به این‌که منظور از اسلام در این آیه شریفه، برنامه (دین) آخرین پیامبر الهی می‌باشد که پیروان پیامبران قبلی ملزم به پیروی از آن هستند، از این رو بیست گزینه «۴» بیشتر در بردارنده پیام ختم نبوت و تکمیل دین الهی با آخرین برنامه می‌باشد.

۴۴- گزینه ۳

(ممدیر رضایی بقا، مسئولیت‌های پیامبر (ص)، صفحه ۵۵)

پیامبر اکرم (ص) وظیفه تعلیم و تبیین آیات قرآن کریم، یعنی همان مرجعیت دینی را بر عهده داشت تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست یابند. از این‌رو، گفتار و رفتار پیامبر (ص) اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی است.

۴۵- گزینه ۳

(ممدیر رضایی بقا، مسئولیت‌های پیامبر (ص)، صفحه ۵۶)

امام باقر (ع) می‌فرماید: «بُنی الاسلام علی خَسنِ علی الصَّلَاةِ وَ الزَّكَاةِ وَ الصَّوْمِ وَ الْحَجِّ وَ الْوَلَايَةِ وَ لَمْ يَأْتِ بِشَيْءٍ كَمَا نُوْدِيَ بِالْوَلَايَةِ اسلام بر پنج پایه استوار شده است؛ بر نماز و زکات و روزه و حج و ولایت و به چیز دیگری دعوت نشده، آن‌گونه که به ولایت دعوت شده است.» پس یکی از پایه‌های اسلام، نماز (علی الصَّلَاة) است و مهم‌ترین پایه دعوت شده به آن، ولایت (بالوایة) است.

۴۶- گزینه ۱

(مفسر بیاتی، امامت، تداوم رسالت، صفحه ۱۵ و ۱۹)

مردم که از محتوای آیه ولایت باخبر شده بودند، تکبیر گفتند و رسول خدا (ص) نیز، ستایش و سپاس خداوند را به‌جا آورد. در پایان سخنرانی (حدیث غدیر)، مردم برای عرض تبریک و شادباش به سوی امام آمدند و با وی بیعت کردند.

۴۷- گزینه ۴

(مفسر بیاتی، امامت، تداوم رسالت، صفحه ۱۶)

وقتی آیه‌ای نازل می‌شد و حکم کلی موضوعی را بیان می‌فرمود، یاران نزد رسول خدا (ص) می‌آمدند و جزئیات حکم را می‌پرسیدند. مانند آیه نماز و آیه اطاعت که در آیه نماز، یاران از پیامبر خواستند چگونه نماز خوانند را بدانند و در مورد آیه اطاعت هم جابرین عبدالله انصاری نزد رسول خدا آمد و گفت یا رسول الله، ما خدا و رسول او را شناخته‌ایم لازم است «ولی الامر» را نیز بشناسیم. در حدیث جابر «ولی الامر» معرفی شد، «و تا آن‌جا که فقط افرادی که ایمان راسخ دارند بر عقیده به او (حضرت مهدی (عج)) باقی می‌مانند.»

٤٨- گزینه ١»

(امیر منصوری، وضعیت فرهنگی، اجتماعی و، صفحه ١١٣ و ١١٤)

حاکمان بنی امیه و بنی عباس، اغلب به اندیشه‌هایی میدان می‌دادند که به نفع آنان بود و قدرت آنان را تقویت می‌کرد. تغییر مسیر از جامعه عدل محور نبوی به سلطنت سبب شد که امه (ع) با مشکلات زیادی روبه‌رو شوند و نتوانند مردمان آن دوره را با خود همراه کنند.

٤٩- گزینه ٣»

(امیر منصوری، وضعیت فرهنگی، اجتماعی و، صفحه ١١٣)

حضرت امیر (ع) آینده‌سریچی از دستورات امام و اختلاف و تفرقه میان مسلمانان را که موجب سوار شدن بنی‌امیه بر تخت سلطنت بود، می‌دید. آن حضرت، متحد بودن شامیان و شتاب کردن آنان در راه باطل برای انجام فرمان زمامدارشان را علت پیروزی آنان می‌دانست.

٥٠- گزینه ٣»

(علیرضا ذوالفقاری زهل، معجزه جاویدان، صفحه ٣١ و ٣٢)

در آیه ٤٩ سورة آل عمران می‌خوانیم: «أَبَىٰ أَخْلَقَ لَكُمْ مِنَ الطَّيْرِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفَخَ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ» برایتان از گل چیزی چون پرند می‌سازم و در آن می‌دمم، به اذن خدا پرندهای می‌شود. دقت کنید که عبارت «أَخْلَقَ» به شکل دادن گل، به دست حضرت عیسی (ع) اشاره می‌کند و جان گرفتن آن به وسیله دم ایشان فائز، اتفاق می‌افتد. معجزه هر پیامبر با زمان خود تناسب داشت. حضرت عیسی (ع) نیز در زمانی مبعوث شد که برخی شاخه‌های علم، مانند پزشکی پیشرفت زیادی کرده بود. بنابراین، حضرت مسیح (ع) باید عملی انجام می‌داد که فراتر از کار پزشکان باشد.

٥١- گزینه ٢»

(علیرضا ذوالفقاری زهل، معجزه جاویدان، صفحه ٣٢)

خداوند به کسانی که در الهی بودن قرآن کریم شک دارند، پیشنهاد کرده است تا کتابی همانند آن را بیاورند و برای این که عجز و ناتوانی آن‌ها را نشان دهد، این پیشنهاد را به ده سوره کاهش داده است و برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی آنان، پیشنهاد آوردن حتی یک سوره مانند سوره‌های قرآن را هم به آن‌ها داده است.

٥٢- گزینه ٢»

(زهره رشوتری، جان و جانشین پیامبر (ص)، صفحه ١٠١ و ١٠٣)

امام علی (ع) پس از پرداخت هزینه‌های عمومی کشور از بیت‌المال، باقی مانده آن را میان مردم به‌طور مساوی تقسیم کرد. محرومان خوشحال شدند؛ اما عده‌ای که دوره‌های قبل دریافت‌های ویژه و کلان داشتند، اعتراض کردند. ایشان در سخنانی فرمودند: «سوگند به خدا، اگر همه دنیا را با تمام وسعتش [به من بدهند تا به اندازه گرفتن پوست جو از دهان موری، خدا را نافرمانی کنم، نخواهم کرد.»

دانش امام علی (ع)، متصل به دانش پیامبر بود و دانش پیامبر نیز از وحی الهی سرچشمه می‌گرفت. پیامبر اکرم (ص) در همین باره فرمود: «من شهر علم هستم و علی در آن است. هر کس این علم را بخواهد باید از در آن وارد شود.»

٥٣- گزینه ٣»

(زهره رشوتری، جان و جانشین پیامبر (ص)، صفحه ٩٧ و ٩٨)

استقامت و فداکاری در جنگ احد با وجود زخم‌های فراوان و در حالی که جز اندکی از مسلمانان بقیه فرار کرده بودند و انداختن رعب در دل دشمنان و فراری دادن آنان با شکست دادن پهلوان عرب «عمروبن عبدود» در جنگ خندق، تنها بخشی از فداکاری‌های امام علی (ع) در راه اسلام بود.

٥٤- گزینه ٢»

(عباس سیرشستر، پیشوای اسوه، صفحه‌های ٧٣، ٧٤ و ٧٥)

در آیه شریفه «يَا أَيُّهَا النَّاسُ ...» ای مردم ... بی‌گمان گرامی‌ترین شما نزد خدا با تقواترین شماست همانا که خداوند دانای آگاه است، ملاک برتری انسان‌ها «تقوا» عنوان شده و از حدیث «من اصبح و لم یهتّم ...» می‌توان آموخت که نباید خود را از سایر مسلمانان دور بدانیم.

٥٥- گزینه ٣»

(عباس سیرشستر، پیشوای اسوه، صفحه ٧١ و ٧٣)

امام علی (ع) می‌فرماید: «پیامبر طیبی سیار بود ...». مهم‌ترین ثمره اخوت مسلمانان با یکدیگر، به‌وجود آمدن قدرت بزرگی است که زورگویان و مخالفان با اسلام را از تجاوز به حقوق مسلمان باز می‌دارد.

٥٦- گزینه ٢»

(مر تفضی مفسنی‌کبیر، تداوم هدایت، صفحه ١٧)

در آیه ١٩ سورة آل عمران می‌خوانیم: «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نمی‌یابند مگر پس از این که به حقانیت آن آگاه شدند، آن هم به‌دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.»

٥٧- گزینه ٣»

(مر تفضی مفسنی‌کبیر، تداوم هدایت، صفحه ١٨ و ١٩)

عبارت «ب و ج» صحیح است ولی عبارت «د» در عرصه ایمان قلبی است نه عمل و عبارت «الف» در عرصه عمل است نه ایمان قلبی.

٥٨- گزینه ٢»

(مر تفضی مفسنی‌کبیر، هدایت الهی، صفحه ٩)

پاسخ به سؤالات بنیادین و اساسی انسان باید حداقل دو ویژگی زیر را داشته باشد: الف) کاملاً درست و قابل اعتماد باشد، زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است، در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، به‌خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون‌اند. ب) همه‌جانبه باشد، به‌طوری که به نیازهای مختلف انسان به‌صورت هماهنگ پاسخ دهد، زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی وی، پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند و نمی‌توان برای هر بُعدی جداگانه برنامه‌ریزی کرد.

٥٩- گزینه ٤»

(مر تفضی مفسنی‌کبیر، هدایت الهی، صفحه ٨، ٧ و ١٠)

در بخش نیازهای انسان در بحث «شناخت هدف زندگی» می‌خوانیم که اگر انسان هدف حقیقی حیات خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود، عمر خود را از دست داده است و این مصراع شعر «از کجا آمده‌ام، آمدنم پیر چه بود؟» به آن اشاره دارد و امام کاظم (ع) به شاگرد برجسته‌اش هشام‌بن حکم می‌فرماید: «... و آنان که در تعقل و تفکر برترند (افضل) نسبت به فرمان‌های الهی داناترند (اعلم).»

٦٠- گزینه ١»

(امیر منصوری، وضعیت فرهنگی، اجتماعی و، صفحه ١١٣)

یکی از نتایج ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر اکرم (ص)، این بود که بسیاری از مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره ماندند و به ناچار، سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند. این چالش در عصر ائمه اطهار (ع) نتیجه دوری از راه و رسم ترسیم شده از سوی پیامبر (ص) و جانشین ایشان بود.

(زبان انگلیسی (٢))

٦١- گزینه ٢»

(میر حسین زاهری، گرامر)

ترجمه جمله: «الف) آیا شما از فیلم‌هایی که آقای جفرسون ساخته است، لذت می‌برید؟ ب) اکثر فیلم‌هایش را دیدم. تنها چند تا از آن‌ها مثل فیلم‌های اولش خوب هستند.»

٦٢- گزینه ٢»

بین «few» و «a lot of» کلمه «very» به‌کار نمی‌رود (رد گزینه ١). بعد از «a lot of» و «lots of» باید اسم به‌کار رود (رد گزینه‌های ٣ و ٤). برای تأکید روی «a few» فقط «only» به‌کار می‌رود.

٦٣- گزینه ٢»

(سعید کویانی، گرامر)

ترجمه جمله: «واقعاً باورش سخت است که با این همه باران، این منطقه با کمبود آب مواجه شود.»

نکته مهم درسی:

با توجه به این نکته که کلمه «rain» یک اسم غیرقابل شمارش است، نمی‌تواند با شمارنده‌هایی مانند «few, many» استفاده گردد و از طرفی کلمه «any» تنها در جملات منفی و یا سؤالی استفاده می‌گردد. بنابراین تنها گزینه درست، گزینه ٢ می‌باشد.

زبان انگلیسی (۲) «گواه»

(کتاب جامع، گرامر)

۷۱- گزینه ۳»

تکلم هم درستی:

«people» اسم قابل شمارش است، بنابراین نمی تواند با «much» به کار رود. «a lot» قید است و با اسم به کار نمی رود. با توجه به معنا «few» به معنای «تعداد بسیار کم» مناسب نیست.

(کتاب جامع، واژگان)

۷۲- گزینه ۱»

ترجمه جمله: «جهان ما به یک (شخص) صلح جو نیاز دارد، تا قدم مهمی برای متوقف کردن جنگ و حفظ صلح در سراسر جهان بردارد.»
(۱) قدم (۲) نیاز (۳) علامت (۴) موج سواری

(کتاب جامع، واژگان)

۷۳- گزینه ۱»

ترجمه جمله: «عامل کلیدی در یادگیری یک زبان خارجی، تکرار و تمرین است.»
(۱) عامل (۲) سرگرمی (۳) هدیه (۴) ایمان

(کتاب جامع، واژگان)

۷۴- گزینه ۴»

ترجمه جمله: «به عقیده من هیچ کس قادر نیست با اطمینان پیش گویی کند در آینده چه اتفاقی خواهد افتاد.»
(۱) فراهم کردن (۲) پیدا کردن (محل)
(۳) بحث کردن (۴) پیش گویی کردن

(کتاب جامع، واژگان)

۷۵- گزینه ۴»

ترجمه جمله: «مسافران آن قدر وحشتناک سوخته اند که هیچ کس قادر نیست آن ها را شناسایی کند.»
(۱) تفاوت داشتن (۲) حمل کردن
(۳) توسعه دادن (۴) شناسایی کردن

(کتاب جامع، واژگان)

۷۶- گزینه ۳»

ترجمه جمله: «دوست ندارم برای گرفتن تصمیمی که بر خلاف میل خودتان است، شما را تحت فشار قرار دهم.»
(۱) قدرت (۲) شگفتی (۳) فشار (۴) تجربه

ترجمه درک مطلب:

اشیاء همیشه می دانند که کی حال یک فرد خوب نیست. در چنین مواقعی، اشیاء به صورت های مختلفی، زندگی را برای مردم سخت می کند. وقتی حال خوب نیست، هرگز نمی توانم اشیایی را که نیاز دارم پیدا کنم. اشیایی که نیاز دارم از تمام جاهایی که می توانم آن ها را پیدا کنم، ناپدید می شوند. وقتی به چیزی نیاز دارم، هرگز نمی توانم سریع آن را پیدا کنم. وقتی حالم خوب نیست، جعبه ها سنگین می شوند. درها نمی خواهند باز شوند. هوا سردتر می شود، خورشید خیلی داغ می شود، ماشین خوب کار نمی کند و زمان طولانی تر از وقتی می شود که ما احساس خوبی داریم. اشیای اطراف ما معمولاً وقتی خوب و قوی هستیم همان کاری را که باید بکنند انجام می دهند. اما وقتی این طور نیستیم، اشیاء اغلب به ما نشان می دهند که واقعاً دوستان ما نیستند.

(کتاب جامع، درک مطلب)

۷۷- گزینه ۴»

ترجمه جمله: «کدام جمله در مورد نویسنده درست است؟»
«او اکنون زندگی سختی دارد.»

(کتاب جامع، درک مطلب)

۷۸- گزینه ۲»

ترجمه جمله: «چه وقت های به نظر می رسد اشیاء باعث می شوند زندگی شما سخت شود؟»
«وقتی که حالم خوب نیست.»

(کتاب جامع، درک مطلب)

۷۹- گزینه ۴»

ترجمه جمله: «کلمه «they» در سطر ششم اشاره به «things» (اشیاء) می کند.»

(کتاب جامع، درک مطلب)

۸۰- گزینه ۲»

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای این متن چیست؟»
«انسان ها و اشیاء»

۶۳- گزینه ۲»

(سعی کوبانی، گرامر)

ترجمه جمله: «اما بدون این که حرفی بزند به آشپزخانه برگشت و بعد سریع کیفش را برداشت و از آن جا بیرون رفت.»

تکلم هم درستی:

قیدهای حالت هنگامی که با افعال گذرا به مفعول استفاده شوند، هرگز بین فعل و مفعول قرار نمی گیرند (رد گزینه ۱). از طرفی در فعل هایی که دارای دو قسمت می باشند، نمی توان قید حالت را در بین دو قسمت استفاده کرد (رد گزینه ۴). با توجه به جایگاه فاعل در ابتدای جمله تنها گزینه ۲ می تواند گزینه درستی باشد.

۶۴- گزینه ۳»

(پرهام نکو طالبان، واژگان)

ترجمه جمله: «به لطف فناوری جدید، ما اکنون می توانیم به آسانی با مردم آن سوی جهان ارتباط برقرار کنیم.»
(۱) اندازه گیری کردن (۲) تصور کردن
(۳) ارتباط برقرار کردن (۴) وجود داشتن

۶۵- گزینه ۲»

(پرهام نکو طالبان، واژگان)

ترجمه جمله: «اگر می خواهید انگلیسی تان یا هر زبان خارجی دیگری را بهبود ببخشید از اشتباه کردن نترسید. هنگام صحبت کردن یا نوشتن به زبان انگلیسی اعتماد به نفس داشته باشید.»
(۱) احساسی (۲) دارای اعتماد به نفس
(۳) محبوب (۴) مورد علاقه، محبوب

۶۶- گزینه ۲»

(عطا عبرت زاده، واژگان)

ترجمه جمله: «ظاهر و چهره جان طی چهار سال گذشته تغییر زیادی کرده است، من ابتدا به سختی توانستم او را بشناسم.»
(۱) شفاهی (۲) زیاد (۳) احتمالاً (۴) لزوماً

ترجمه کلوزتست:

به نظر می رسد تهیه کنندگان فیلم بر این باورند که اگر داستانی یک کتاب عالی شود، باید یک فیلم عالی نیز شود. با این حال، به نظر می رسد که به ندرت این عقیده درست باشد، زیرا در بیشتر موارد یک کتاب عالی از نظر اکثر بینندگان به یک فیلم بد تبدیل می شود. دلیل این امر احتمالاً این است که خوانندگان کتاب قبلاً «فیلم» عالی خود را در ذهن شان ساخته اند، پس وقتی فیلم را می بینند، کاملاً با انتظارات آنها مطابقت ندارد. در طول دویست سال تولید فیلم، تنها تعداد کمی از فیلم ها بوده اند که توانسته اند یک کتاب عالی را به یک فیلم عالی تبدیل کنند.

۶۷- گزینه ۱»

(عقیل مموری روش، کلوزتست)

تکلم هم درستی:

ترتیب صحیح اجزای جمله (subject + verb + object) تنها در گزینه ۱ رعایت شده است.

۶۸- گزینه ۳»

(عقیل مموری روش، کلوزتست)

(۱) اکثراً (۲) بهروانی (۳) به ندرت (۴) مطلقاً، کاملاً

۶۹- گزینه ۴»

(عقیل مموری روش، کلوزتست)

(۱) بومی (۲) آرام (۳) مناسب (۴) خود

۷۰- گزینه ۲»

(عقیل مموری روش، کلوزتست)

تکلم هم درستی:

اعداد صد، هزار، میلیون و میلیارد وقتی بعد از یک عدد می آیند «s» جمع نمی گیرند. همچنین در این موارد بین این اعداد و اسمی که بعد از آن ها می آید «of» به کار نمی رود.

ریاضی و آمار (۲)

۸۱- گزینه «۲»

(امیر زرنروز، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۳)

تعداد ردیف‌های یک جدول ارزش گذاری با n گزاره ساده برابر با 2^n است، لذا داریم:

$$16 = 2^4 = 2^{10-6} = \frac{2^{10}}{2^6}$$

نسبت خواسته شده

۸۲- گزینه «۲»

(امیر زرنروز، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۵ و ۴)

نقیض $N \subseteq Z$ برابر است با $N \not\subseteq Z$ که ارزش نادرست دارد. فقط ارزش گزاره (۲) نادرست است چون اعداد ۳ و ۸ نیز جزء مقسوم‌علیه‌های طبیعی ۲۴ هستند.

۸۳- گزینه «۳»

(مهری نصراللهی، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۵ و ۷)

p	q	$\sim p$	$\sim q$	$\sim p \Rightarrow q$	$p \vee \sim q$
د	د	ن	ن	د	د
د	ن	ن	د	ن	د
ن	د	د	ن	د	د
ن	ن	د	د	د	د

چون q نادرست است، پس $\sim q$ درست و چون $\sim p$ درست است، پس p نادرست است طبق جدول ترکیب عطفی و فصلی و شرطی گزاره‌ها که در بالا رسم شده تنها گزاره گزینه «۳» با گزاره شرطی داده شده هم‌ارز است.

۸۴- گزینه «۴»

(مهری نصراللهی، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۵ و ۷)

p	q	r	$p \Rightarrow q$	$r \Rightarrow (p \Rightarrow q)$	$p \Rightarrow r$
د	د	ن	د	د	د
د	ن	د	ن	ن	د
ن	د	د	د	د	د
ن	ن	د	د	د	د

با توجه به جدول ارزش گذاری گزاره‌ها، تنها ارزش گزاره گزینه «۴» با بقیه متفاوت است.

۸۵- گزینه «۲»

(امیر محمودیان، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۵ و ۱۱)

p	$\sim p$	q	$\sim q$	$p \wedge \sim q$	$\sim p \Rightarrow q$	$(p \wedge \sim q) \Rightarrow (\sim p \Rightarrow q)$
د	ن	د	ن	ن	د	د
د	ن	ن	د	د	د	د
ن	د	د	ن	ن	د	د
ن	د	ن	د	د	ن	د

همان‌طور که از جدول ارزش گزاره‌ها مشخص می‌شود، گزاره داده شده با $\sim q$ هم‌ارز است.

۸۶- گزینه «۲»

(شقایق راهبریان، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۵ و ۱۱)

با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها، ارزش ستون هر یک از گزینه‌ها را می‌یابیم:

p	q	r	$\sim r$	$p \Leftrightarrow \sim r$	$q \Leftrightarrow r$
F	T	T	F	T	T
T	T	F	T	T	F
F	F	F	T	F	T

$(p \Leftrightarrow \sim r) \wedge (q \Leftrightarrow r)$	$q \Rightarrow \sim r$	$q \Leftrightarrow p$	$(q \Rightarrow \sim r) \vee (q \Leftrightarrow p)$
T	F	F	F
F	T	T	T
F	T	T	T

$(p \Leftrightarrow \sim r) \wedge (q \Leftrightarrow p)$	$p \Rightarrow r$	$(p \Rightarrow r) \vee (q \Leftrightarrow r)$	x
F	T	T	F
T	F	F	T
F	T	T	T

با مقایسه با ستون مربوط به گزاره مرکب x درمی‌یابیم که این گزاره می‌تواند با مقایسه با ستون مربوط به گزاره مرکب $(q \Rightarrow \sim r) \vee (q \Leftrightarrow p)$ باشد.

۸۷- گزینه «۳»

(مهری نصراللهی، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۵ و ۱۱)

p	q	$p \Leftrightarrow q$	$p \Rightarrow q$	$q \Rightarrow p$	$(p \Rightarrow q) \vee (q \Rightarrow p)$
د	د	د	د	د	د
د	ن	ن	ن	د	د
ن	د	ن	د	ن	د
ن	ن	د	د	د	د

$(p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p)$	$q \vee p$	$p \wedge q$	$(q \vee p) \Rightarrow (p \wedge q)$
د	د	د	د
ن	د	ن	ن
ن	د	ن	ن
د	ن	ن	د

پس دو مورد از گزاره‌های داده شده با گزاره $p \Leftrightarrow q$ هم‌ارز هستند.

۸۸- گزینه «۳»

(مهری نصراللهی، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۵ و ۱۱)

طبق جدول زیر:

p	q	$\sim p$	$\sim p \Leftrightarrow q$	$\sim q$
د	د	ن	ن	ن
د	ن	ن	د	د
ن	د	د	د	ن
ن	ن	د	ن	د

$p \Leftrightarrow \sim q$	$(\sim p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow (p \Leftrightarrow \sim q)$
ن	د
د	د
د	د
ن	د

پس گزاره دو شرطی فوق همواره درست است.

۸۹- گزینه «۳»

(امیر محمودیان، استدلال ریاضی، صفحه ۱۲ و ۱۳)

در گزینه «۳»: تفاضل عددی از مربع آن عدد برابر است با:

$$x^2 - x$$

پس: بازنویسی شده عبارت داده شده برابر است با:

$$x^2 - x = 3x - 3$$

سایر گزینه‌ها درست است.

۹۰- گزینه «۲»

(مهریس ممزه‌ای، استدلال ریاضی، صفحه ۱۴ و ۱۸)

ایراد این استدلال در مرحله (۲) است زیرا ممکن است مقدار x صفر باشد، در این صورت نمی‌توان طرفین را بر x تقسیم کرد.

۹۱- گزینه «۳»

(مهری نصراللهی، توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۲۷)

چون در تابع ثابت $f(x) = k$ یک عدد ثابت است پس در نمایش زوج مرتبی تابع ثابت مولفه‌های دوم زوج‌های مرتب همه با هم برابرند و داریم:

$$a^2 = 2a - 1 \Rightarrow a^2 - 2a + 1 = 0 \Rightarrow (a - 1)^2 = 0 \Rightarrow a = 1$$

$$a^2 = a + b + 1 \Rightarrow 1^2 = 1 + b + 1 \Rightarrow b = 1 - 2 = -1$$

$$\Rightarrow a \times b = -1$$

۹۷- گزینه «۳»

(مهری نصراللهی، توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۲۷)

$$f(x)=k \rightarrow k f(x)=k \times k=k^2 \quad (1)$$

چون f یک تابع ثابت است پس به ازای ورودی f مقدار خروجی k است:

$$f(kx)=k \quad (2)$$

از (۱) و (۲) نتیجه می‌گیریم:

$$k^2 - k = 0 \Rightarrow k(k-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} k=0 \\ k-1=0 \Rightarrow k=1 \end{cases}$$

پس $f(x)=1$ و چون f تابعی ثابت است، پس:

$$f(y) \times (f(\sqrt{2}))^2 \times f(-4) = 1 \times (1)^2 \times 1 = 1$$

۹۸- گزینه «۴»

(مهری نصراللهی، توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی، صفحه ۳۰ و ۳۳)

چون تابع f همانی است، پس می‌توان آن را به صورت $f(x)=x$ نوشت یعنی:

$$f(x) = \frac{mx^2 - 2x}{x+n} = x$$

با طرفین وسطین کردن رابطه فوق داریم:

$$mx^2 - 2x = x^2 + nx$$

کافی است ضرایب x^2 را با هم و ضرایب x را با هم مساوی قرار دهیم:

$$\Rightarrow \begin{cases} m=1 \\ n=-2 \end{cases} \Rightarrow \frac{n}{m} = \frac{-2}{1} = -2$$

۹۹- گزینه «۱»

(مهری نصراللهی، توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۲۷)

چون f تابع ثابت است؛ پس هر متغیری را به ثابت k نظیر می‌کند. پس:

$$f(b)=k$$

$$f(a)=k$$

$$f(f(b)) - f(a) = f(a)f(b)$$

$$\Rightarrow 4k - k = k \times k \Rightarrow 3k = k^2$$

$$\Rightarrow k^2 - 3k = 0 \Rightarrow k(k-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} k=0 \\ k=3 \end{cases}$$

پس گزینه «۱» صحیح است.

۱۰۰- گزینه «۴»

(مهری نصراللهی، توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۷ و ۲۹)

چون نمودار از سه شاخه تشکیل شده است؛ پس گزینه‌های «۱» و «۲» نادرست است. با توجه به شیب شاخه سمت راست از عددی مثبت و شیب شاخه سمت چپ عددی منفی است. معادله خطها را به دست می‌آوریم:

برای $x \geq 3$ داریم:

$$\frac{8-6}{5-3} = 1 \text{ شیب خط}$$

$$y - 8 = 1 \times (x - 5) \Rightarrow y = x + 3$$

برای $x \leq -3$ داریم:

$$\frac{10-6}{-5+3} = -2 \text{ شیب خط}$$

$$y - 10 = -2(x + 5)$$

$$\Rightarrow y = -2x$$

$$f(x) = \begin{cases} x+3, & x \geq 3 \\ 6, & -3 < x < 2 \\ -2x, & x \leq -3 \end{cases}$$

۹۲- گزینه «۴»

(امیر زرانروز، توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۳۳)

گزینه «۱»: تابع $f(x)=0$ با دامنه $\mathbb{R}$ فقط تابع ثابت است و تابع همانی نیست.
گزینه «۲»:

$$f(x) = \begin{cases} 1, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \\ -1, & x < 0 \end{cases}$$

تابع g چند ضابطه‌ای است.

گزینه «۳»: تابع $h(x)=x$ نیز با هر دامنه‌ای، همانی است.

گزینه «۴»: تابع $k(x)=\sqrt{2}$ با هر دامنه‌ای، ثابت است چون برد آن تک عضوی است.

۹۳- گزینه «۱»

(مهری نصراللهی، توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی، صفحه‌های ۲۶، ۲۷ و ۳۰ و ۳۳)

چون f تابعی ثابت با برد $\{2\}$ است، پس ضابطه آن به صورت $f(x)=2$ است. یعنی به‌ازای هر x ، $mx-n=2$ و چون g تابع همانی است پس ضابطه آن به صورت

$$kx+p=x \text{ می‌توان نوشت:}$$

$$mx-n=2 \Rightarrow m=0, n=-2$$

$$kx+p=x \Rightarrow k=1, p=0$$

$$\frac{2m+n}{k-p} = \frac{2(0)-2}{1-0} = \frac{-2}{1} = -2$$

۹۴- گزینه «۲»

(فاطمه ایلخانی، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه‌های ۲۶، ۲۷ و ۳۰ و ۳۳)

چون f تابع همانی با دامنه $\mathbb{R}$ است، پس $f(x)=x$ ، بنابراین $f(x)=(m+3)x+nx^2$ در نتیجه: $m+3=1 \Rightarrow m=-2$ و $n=0$ از طرفی تابع k به صورت $k(x)=0-(-2)$

است، بنابراین $k(x)=2$ یک تابع ثابت می‌شود و $k(m)=2$ است.

۹۵- گزینه «۲»

(هاری پلاور، توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۷ و ۲۹)

با توجه به محدوده دامنه تابع، $f(1/5)$ و $f(0)$ را از ضابطه اول و $f(-2)$ را از ضابطه دوم به دست می‌آوریم:

$$f(x) = \begin{cases} \sqrt{2x+1}, & x \geq 0 \\ \sqrt{1-4x}, & x < 0 \end{cases}$$

$$f(0) = \sqrt{2 \times 0 + 1} = \sqrt{1} = 1$$

$$f(1/5) = \sqrt{2 \times 1/5 + 1} = \sqrt{3/5 + 1} = \sqrt{8/5} = \sqrt{4} = 2$$

$$f(-2) = \sqrt{1 - 4 \times (-2)} = \sqrt{1 + 8} = \sqrt{9} = 3$$

$$\frac{f(1/5) - f(-2)}{f(0)} = \frac{2 - 3}{1} = \frac{-1}{1} = -1$$

۹۶- گزینه «۱»

(امیر مسموریان، توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی، صفحه ۳۰ و ۳۳)

در تابع همانی، مؤلفه اول هر زوج مرتب با مؤلفه دوم آن برابر است، پس:

$$-x = x^2 - 6 \Rightarrow x^2 + x - 6 = 0 \Rightarrow (x+3)(x-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -3 \\ x = 2 \end{cases}$$

$$x^2 = 9 \Rightarrow \begin{cases} x = 3 \\ x = -3 \end{cases}$$

از اشتراک دو جواب فوق، $x = -3$ قابل قبول است.

بنابراین با در نظر گرفتن $x = -3$ ، تابع f به صورت زیر است:

$$f = \{(3, 3), (9, 9), (y, z + 3)\}$$

دامنه تابع f به صورت $D_f = \{3, 9, y\}$ است که مجموع اعضای آن برابر است با:

$$3 + 9 + y = 10 \Rightarrow y = -2 \Rightarrow z + 3 = -2 \Rightarrow z = -5$$

$$yz = (-2)(-5) = 10$$

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۰۱- گزینۀ «۳» (مفهر نورانی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۸ و ۱۹)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: تیموریان تقریباً از نیمه دوم قرن هشتم تا اوایل قرن دهم در ایران حکومت کردند.
گزینۀ «۲»: دولتشاه سمرقندی کتاب تذکره دولتشاه را به تشویق امیر علیشیر نوایی نوشته است.
گزینۀ «۴»: دیوان شعر شاه نعمت‌الله ولی، مضامین عرفانی دارد.

۱۰۲- گزینۀ «۲»

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) نثر فنی کم‌کم در قرن هفتم ضعیف می‌شود و در قرن هشتم با سیطره تیموریان از میان می‌رود.
ج) تاریخ‌نویسی در این دوره به اسلوب ساده رواج یافت، هر چند نمونه‌هایی با نثر پیچیده نیز در میان تاریخ‌های این دوره یافت می‌شود.

۱۰۳- گزینۀ «۲»

(افشین کیانی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)
موضوعی که در این گزینه آمده است، مربوط به کتاب «تاریخ گزیده» اثر حمدالله مستوفی است.

۱۰۴- گزینۀ «۴»

در بیت «ب» اعتقاد به قضا و قدر وجود دارد.
در بیت «د» غم‌گرایی و فراق دیده می‌شود که هر دو از ویژگی‌های فکری سبک عراقی است.
مفاهیم سایر ابیات:
الف) شادی‌گرایی در بیت وجود دارد. / ج) بیت، از شاهنامه و حماسی است.

۱۰۵- گزینۀ «۴»

(مفهر نورانی، سبک عراقی، صفحه ۳۷ و ۳۸)
در بیت گزینۀ «۴» توجه به معشوق زمینی وجود دارد که از ویژگی‌های سبک خراسانی است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینۀ «۱»: غم‌گرایی
گزینۀ «۲»: ستایش عشق
گزینۀ «۳»: روحیه عرفانی

۱۰۶- گزینۀ «۳»

(سعید پعفری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۷)
سلمان ساوجی از شاعران قرن هشتم است و مثنوی «جمشید و خورشید» را به شیوه داستان‌های نظامی سروده است.

۱۰۷- گزینۀ «۴»

(مفهر نورانی، تشبیه، صفحه ۲۹)
الف) آفتاب رخ / ب) سپاه عشق / پ) آفتاب رخ / ت) گلرخ / ث) بلای عشق / ج) آتش عشق

۱۰۸- گزینۀ «۴»

بیت گزینۀ «۴» چهار تشبیه دارد:
۱) جلوه شیرین‌روش: تشبیه گسترده / ۲) مجنونم: فشرده غیراضافی / ۳) خنده شیرین‌منشی: تشبیه گسترده / ۴) فراهمم: فشرده غیراضافی
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینۀ «۱»: بهشتی رخ، طوبی قد / خورشید لقا (۳ تشبیه)
گزینۀ «۲»: گلگون رخ / بسان روی یار (۲ تشبیه)
گزینۀ «۳»: تو مهر درخشنده / من ذره محتاج (۲ تشبیه)

۱۰۹- گزینۀ «۳»

(سعید پعفری، مجاز، صفحه ۵۳)

سنبل اول و دوم: مجاز از گیسو / برگ گل: مجاز از چهره یار
تشریح دیگر گزینه‌ها:
گزینۀ «۱»: ماه دوم: مجاز از زیبارو
گزینۀ «۲»: سرو (دوم): مجاز از یار خوش‌قامت
گزینۀ «۴»: سرا: مجاز از جهان (منظور از دو سرا، دنیا و آخرت است).

۱۱۰- گزینۀ «۴»

(داود تالشی، مجاز، صفحه ۵۲)

«سر» در این بیت، مجاز از کل وجود است.
معنای واژه «سر» در سایر ابیات:
گزینۀ «۱»: بزرگان
گزینۀ «۲»: قصد و تصمیم
گزینۀ «۳»: بزرگ و سرور

۱۱۱- گزینۀ «۲»

(داود تالشی، مجاز، صفحه ۵۲ و ۵۳)

مجاز در سایر گزینه‌ها:

گزینۀ «۱»: نگین: مجاز از انگشتر / لعل: مجاز از لب (به علاقه شباهت)
گزینۀ «۳»: خون: مجاز از کشتن
گزینۀ «۴»: بیت: مجاز از شعر

۱۱۲- گزینۀ «۳»

(داود تالشی، تشبیه، صفحه ۲۷ و ۲۸)

چهره: مشبه / چون: ادات تشبیه / آفتاب: مشبه به / وجه شبه نیامده است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینۀ «۱»: من: مشبه / چو: ادات تشبیه / ارغن: مشبه به / افغان در آوردن: وجه شبه
گزینۀ «۲»: قامت: مشبه / صورت (در معنی چو): ادات تشبیه / چنگ: مشبه به / خمیدگی: وجه شبه
گزینۀ «۴»: من: مشبه / چون: ادات تشبیه / نسیم: مشبه به / افتان و خیزان بودن: وجه شبه

۱۱۳- گزینۀ «۳»

(افشین کیانی، تشبیه، صفحه ۲۷ و ۲۹)

تشبیه در سایر ابیات:

گزینۀ «۱»: گلگون: مانند گل (تشبیه گسترده).
گزینۀ «۲»: (مادر) مانند ستاره صبح است (تشبیه بلیغ غیر اضافی).
گزینۀ «۴»: [من] نور خورشید هستم (تشبیه بلیغ غیر اضافی).

۱۱۴- گزینۀ «۴»

(سمیه قان‌پیلی، پایه‌های آوایی هسان (۱)، صفحه ۴۳)

نشانه‌های هجایی واژگان صورت سؤال به ترتیب با نشانه‌های هجایی واژگان گزینۀ «۴» یکسان است.

هش	ت	گر	دی	دی	وا	ن	گان
سَب	ز	پو	شان	مَس	تَص	ع	فین
-	U	-	-	-	-	U	-
ط	ب	قا	تی	مُب	ت	ک	ران
م	ت	رَق	قی	سا	خ	ت	گی
U	U	-	-	-	U	U	-

۱۱۵- گزینۀ «۳»

(سمیه قان‌پیلی، پایه‌های آوایی هسان (۱)، صفحه ۴۳)

شکل کامل مصراع: می‌نکند محرم جان محرم اسرار، مرا:
(-UU- / -UU- / -UU- / -UU-)
با توجه به وزن گزینه‌ها عبارات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» می‌توانند جایگزین جای خالی شوند.

یا	ر	ب	رو
عق	ل	ک	جا
آ	ه	ک	دل
-	U	U	-
آ	گر	د	می
U	-	U	-

۱۱۶- گزینه «۴»

(داود تالشی، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۱ و ۲۲)

مصراع این گزینه: سه پایه آوایی و سایر مصراع‌ها چهار پایه آوایی دارند.

باز جو ید	رو ز گار	وَص لِ خیش
۱	۲	۳

تشریح گزینه‌های دیگر:

عی ش در عا	لَم ن بو دی	گَر ن بو دی	رو ی زی با
هم چ نان عا	شِق ن با شَد	وَر ب و د صا	دِق ن با شَد
ت ت زین	چ ها نَس	ت دِل زان	ج ها ن
۱	۲	۳	۴

۱۱۷- گزینه «۳»

(افشین کیانی، پایه‌های آوایی همسان (۱)، صفحه ۴۳)

(ج) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(ه) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

وَرز سَایر اَیلات:

(الف) مفاعیلن مفاعیلن فاعولن

(ب) فاعولن فاعولن فاعولن

(د) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

۱۱۸- گزینه «۱»

(سعید یعفری، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۱ و ۲۲)

مصراع این گزینه، سه پایه آوایی و سایر مصراع‌ها، چهار پایه آوایی دارد.

چش م م نَر	هَر ک ج ها ن	دو خ ت
۱	۲	۳

تشریح دیگر گزینه‌ها:

چ ش و د جان	ب چ در دی	ت و س د پی	کَر
س خ هر	چ زین گو	ه ران بگ	دَر د
سَع دی ج جو	رَش می ب ری	نَز دی ک او	دی گَر م رو
۱	۲	۳	۴

۱۱۹- گزینه «۳»

(سعید یعفری، پایه‌های آوایی همسان (۱)، صفحه ۴۳)

(الف): U / --- U / --- U / --- U / --- U

(ب): U / --- U / --- U / --- U / --- U

(پ): U / --- U / --- U / --- U / --- U

(ت): U / --- U / --- U / --- U / --- U

(ث): U / --- U / --- U / --- U / --- U

۱۲۰- گزینه «۴»

(اعظم نوری نیا، ترکیبی)

«لمعات» در قالب نظم و نثر است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»:

خَر ز مان خا	ن ک با شَد	چُن ت مِه ما	نی دَر و
۱	۲	۳	۴

گزینه «۲»: آفتاب روی: تشبیه فشرده اضافی / هر ذره‌ای خورشید تابانی بود: تشبیه فشرده غیر اضافی

تاریخ (۷)

۱۲۱- گزینه «۲»

(مهری کارران، امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه‌های ۳۱، ۳۲، ۳۷ و ۳۹)

(الف) اغلب مردم یثرب به کشاورزی مشغول بودند.

(ب) پیامان عقبه دوم، بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود؛ زیرا شمار قابل توجهی از اعضای قبیله‌های مختلف، به‌ویژه اوس و خزرج، در آن حضور داشتند.

(پ) نام دیگر جنگ احزاب، خندق می‌باشد.

(ت) مورخان سال نهم هجری را سال وفود (هیئت نمایندگی یا هیئت اعزامی) یا سال اسلام آوردن قبیله‌ها نامیده‌اند.

۱۲۲- گزینه «۴»

(بهرز یثی، امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه ۳۱)

حضور یهودیان در یثرب سبب شده بود که بت پرستان، اخبار و اطلاعات مختلفی درباره تاریخ پیامبران الهی کسب نمایند.

۱۲۳- گزینه «۱»

(مهری کارران، اسلام در مکه، صفحه‌های ۲۳، ۲۶ و ۲۸)

(الف) معدودی از عرب‌ها بودند که به پیروی از حضرت ابراهیم، از پرستش بت‌ها امتناع می‌کردند و از گوشت قربانی آن‌ها نمی‌خوردند. اینان به حنفاء معروف شدند.

(ب) ابوبکر بن ابی‌قحافه، نخستین فرد از غیر خانواده رسول خدا (ص) بود که اسلام آورد.

(پ) بنی‌هاشم برای کاهش آثار مخرب این معاهده (تحریم و محاصره اجتماعی و اقتصادی بنی‌هاشم) به شعب ابی‌طالب در اطراف مکه پناه بردند. آنان حدود سه سال در آن‌جا ماندند.

(ت) به‌طور کلی، وضعیت اجتماعی و فرهنگی مردمانی که حضرت محمد (ص) در میان آنان مبعوث شد، دارای ویژگی خاصی بود که قرآن از آن با صفت «جاهلی» یاد کرده است.

۱۲۴- گزینه «۳»

(سیدمهر مدنی‌دینانی، منابع پژوهی در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۶ و ۹)

تاریخ بی‌یهی: کتاب‌های تاریخی (تاریخ سلسله‌ای)

المسالک و الممالک: نوشته‌های جغرافیایی

نامه اهل خراسان: ادبیات و متون ادبی

۱۲۵- گزینه «۴»

(بهرز یثی، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۴۲)

جامعه و حکومتی که پیامبر در مدینه بنیان نهاد، در فاصله سال‌های ۱۱ تا ۴۱ ق به‌دست پنج نفر از جانشینان ایشان با عنوان خلیفه اداره شد. این دوره ۳۰ ساله از تاریخ اسلام را عصر خلفای نخستین یا راشدین می‌گویند و مهم‌ترین مسائل این دوره عبارت بودند از:

موضوع جانشینی پیامبر، اداره حکومت، تثبیت اسلام در شبه جزیره عربستان و فتوحات مسلمانان در خارج از آن شبه‌جزیره

۱۲۶- گزینه «۴»

(آزاده میرزائی، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه ۷۱)

انتقال فرمان‌ها و نامه‌های حکومتی از وظایف دیوان برید و نظارت بر امور مربوط به معابر عمومی و ساختمان‌ها از وظایف دیوان حسبه است.

۱۲۷- گزینه «۲»

(بهرز یثی، امویان بر مسند قدرت، صفحه ۵۹ و ۶۳)

(الف): عمر بن عبدالعزیز، هشتمین خلیفه اموی دستور توقف فتوحات را داد.

(ب): با مرگ هشام بن عبدالملک، فعالیت شبکه تبلیغاتی عباسیان به‌طرز چشمگیری افزایش یافت.

(پ): مروان بن محمد، آخرین خلیفه اموی بود که به‌دست ابومسلم خراسانی به قتل رسید.

۱۲۸- گزینه «۲»

(آزاده میرزائی، ترکیبی، صفحه‌های ۷۲، ۷۳، ۸۳ و ۸۶)

فعالیت‌های علمی و فرهنگی مسلمانان در دوره هارون و مأمون به اوج خود رسید.

خلافت فاطمیان در زمان مستنصر به اوج قدرت سیاسی، شکوفایی فرهنگی و رونق اقتصادی دست یافت و قلمرو آن به نهایت وسعت خود رسید.

پیروزی اعراب مسلمان در جنگ نهاوند سرنوشت حکومت ساسانی را قطعی کرد.

جنبش شعوبی در دوره اول عباسیان هم‌چنان در عراق فعال بود.

۱۲۹- گزینه «۲»

(سیدمهر مدنی‌دینانی، روش پژوهی در تاریخ، صفحه ۱۷ و ۱۸)

مورخ در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های مهم خبر از چشم او دور بماند.

یکی از نمونه‌های تاریخ‌نگاری براساس روش موضوع محوری، کتاب مروج الذهب و معادن الجواهر از علی بن حسین مسعودی است.

۱۳۰- گزینه «۲»

(آزاده میرزائی، امویان بر مسند قدرت، صفحه‌های ۵۳، ۵۴ و ۶۳)

(الف) معاویه در زمان عمر به حکومت شام منصوب شد.

(ب) عمر بن عبدالعزیز دستور داد فتوحات متوقف شود و از نو مسلمانان جزیه گرفته نشود. او همچنین دشنام‌گویی و اهانت به علی (ع) را که معاویه به اجبار رسم کرده بود، منع کرد و فدک را به اهل بیت بازگرداند.

(پ) پس از سقوط حکومت اموی، یکی از نوادگان هشام بن عبدالملک به نام عبدالرحمان بن معاویه به شمال آفریقا فرار کرد. او سرانجام موفق شد شهر قرطبه در اندلس را تصرف و حکومت امویان را در آن‌جا پایه‌ریزی کند.

تاریخ (۲) «گواه»

۱۳۱- گزینه «۲»

(کتاب جامع، ترکیبی، صفحه‌های ۶، ۱۱ و ۱۷ کتاب درسی)
کتاب «فتوح البلدان» اثر بلاذری و «عجائب‌المقدور فی نوابغ تیمور» اثر ابن عربشاه است. نوشته‌های روی سکه‌ها اطلاعات مفیدی دربارهٔ اوضاع سیاسی، اجتماعی، مذهبی، اقتصادی و هنری سلسله‌های حکومتی و نام پادشاهان ارائه می‌دهند.

۱۳۲- گزینه «۱»

(کتاب جامع، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۴۶ و ۴۷ کتاب درسی)
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۲»: خلیفه سوم، علاوه بر ایجاد ناراضی در میان مسلمانان، باعث تشدید اختلافات و اوج گرفتن مجدد تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای در درون جامعه اسلامی شد. بذل و بخشش‌های فراوان وی از بیت‌المال و تقسیم آن بین خاندان بنی‌امیه باعث شد محدودیت‌هایی که عمر برای ثروت‌اندوزی سران قریش ایجاد کرده بود، نادیده گرفته شود.
گزینه «۳»: نحوهٔ توزیع عطایا توسط خلیفه دوم، اگر چه بر پایهٔ مساوات اسلامی نبود، اما ساده‌زیستی و سخت‌گیری او نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش، از ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی آنان جلوگیری کرد.
گزینه «۴»: اقدامات عدالت جوانهٔ علی (ع) سه جنگ را بر جامعه اسلامی تحمیل کرد. این جنگ‌ها تأثیرات اجتماعی نامطلوبی بر جا گذاشت و باعث به وجود آمدن رقابت منطقه‌ای بین عراق و شام شد که تا سال‌ها پس از آن ادامه داشت.

۱۳۳- گزینه «۳» (کتاب جامع، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴ کتاب درسی)
فعالیت امامان بعد از امام رضا (ع)، یعنی امام جواد، امام هادی و امام حسن عسکری (ع) تا عصر غیبت امام‌مهدی (عج) بر تربیت شاگردان و یاران برجسته بود.

۱۳۴- گزینه «۳» (کتاب جامع، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه ۷۶ کتاب درسی)
هدف اساسی فاطمیان از ایجاد مراکز علمی و آموزشی بزرگ، تربیت عالمان و داعیان مسلط به تعالیم مذهب اسماعیلی و دیگر معارف بود.

۱۳۵- گزینه «۲»

(کتاب جامع، اسلام در ایران؛ زمینه‌های ظهور تمدن اسلامی - ایرانی، صفحه ۸۴ و ۸۵ کتاب درسی)
الف) در زمان حکومت بنی‌امیه، مناطق مختلف ایران تحت فرمان و نظارت والی عراق اداره می‌شد؛ البته در مواقعی نیز خلفای اموی در عزل و نصب حاکمان مناطق مهمی مانند خراسان و آذربایجان به‌طور مستقیم دخالت می‌کردند.
ب) با روی کار آمدن خاندان بنی‌عباس و انتقال مرکز خلافت از دمشق به بغداد، شرایط و اوضاع سیاسی و اجتماعی به نفع ایرانیان تغییر محسوسی یافت.

۱۳۶- گزینه «۴» (کتاب جامع، امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه‌های ۳۰ کتاب درسی)
الف) قبایل اوس و خزرج از یمن به یثرب مهاجرت کرده بودند.
ب) ۱۰ سال پایانی، از دورهٔ ۲۳ سالهٔ رسالت پیامبر اسلام، در مدینه سپری شد.
ج) یهودیان یثرب به سبب آزار و اذیت امپراتوری روم، از فلسطین به یثرب کوچیده بودند.

۱۳۷- گزینه «۲»

(کتاب جامع، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۴۴ و ۴۵ کتاب درسی)
الف) معاویه که توسط علی (ع) از حکومت شام بر کنار شده بود، به بهانهٔ خون‌خواهی عثمان، به سرکشی پرداخت.
ب) عثمان برخی از صحابهٔ پیامبر (ص) همچون ابوذر غفاری و عمار یاسر، را که نسبت به رفتار منصوبان خلیفه انتقاد و اعتراض داشتند تبعید کرد.
پ) افرادی همچون طلحه و زبیر بیعت خود را با علی (ع) شکستند (پیمان شکنان) و جنگ جمل را بر ایشان تحمیل کردند.
ت) ابوبکر در واپسین لحظات زندگی، طی وصیت‌نامهٔ مکتوبی عمر بن خطاب را به جانشینی خود معرفی کرد.

۱۳۸- گزینه «۱»

(کتاب جامع، اسلام در مکه، صفحه ۲۱ کتاب درسی)
الف) وابستگی شدید عرب‌ها به قبیلهٔ خود، موجب به‌وجود آمدن تعصب یا عصبیت قبیله‌ای شده بود. تعصب قبیله‌ای، نقش زیادی در بروز جنگ و خونریزی‌های پی‌درپی در شبه جزیرهٔ عربستان داشت.
ب) از جملهٔ شاخص‌ترین سنن و ارزش‌های حاکم بر نظام قبیله‌ای، افتخار به حسب و نسب، احترام به روابط خونی و خویشاوندی، اطاعت بی‌چون و چرا از رئیس یا شیخ قبیله و پشتیبانی بی‌قید و شرط از افراد قبیله در هر شرایطی بود.

۱۳۹- گزینه «۲»

(کتاب جامع، اسلام در ایران؛ زمینه‌های ظهور تمدن اسلامی - ایرانی، صفحه ۸۱ و ۸۳ کتاب درسی)
طغیان شدید رودهای دجله و فرات و شکسته شدن بندها و سدها خسارت فراوانی به زمین‌های حاصلخیز آسورستان زد و ضربهٔ سنگینی به اقتصاد ساسانیان وارد آورد.
پس از سال‌ها نزاع و درگیری در دربار ساسانی، یزدگرد سوم بر تخت نشست، امور کشور کمی سامان یافت و سپاه ایران با شکست اعراب مسلمان در جنگ جسر یا پل بیشتر متصرفات آنان را پس گرفت.
پیروزی اعراب مسلمان در جنگ نهاوند سرنوشت حکومت ساسانی را قطعی کرد و فاتحان این پیروزی را فتح‌الفتوح نامیدند.

۱۴۰- گزینه «۴»

(کتاب جامع، امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه ۳۴ و ۳۵ کتاب درسی)
پیامبر اکرم (ص) در نخستین ماه‌های پس از هجرت با هدف ایجاد همدلی و وحدت دینی میان مسلمانان، به آنان توصیه کرد که بدون در نظر گرفتن وابستگی‌های قبیله‌ای با یکدیگر پیوند برادری برقرار نمایند و برخی از مهاجران بی‌بضاعتی که در جوار مسجد اقامت گزیدند به اهل مکه مشهور شدند.

جغرافیا (۲)

۱۴۱- گزینه «۱»

(معماری کارداران، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۴)
وقتی هوای یک منطقه گرم می‌شود، مولکول‌ها سریع‌تر حرکت می‌کنند و از هم فاصله می‌گیرند، در نتیجه از وزن و فشار هوا در واحد حجم کاسته می‌شود.

۱۴۲- گزینه «۱»

(سیرمهم‌ترین دینانی، انسان و ناحیه، صفحه ۱۸)
شهرها، استان‌ها و کشورها نواحی سیاسی محسوب می‌شوند؛ زیرا یک نهاد آن‌ها را اداره و مدیریت می‌کند. به‌طور کلی، امروزه همهٔ نواحی طبیعی یا انسانی جهان تحت مدیریت نهادهای سیاسی یا اداری قرار دارند.

۱۴۳- گزینه «۲»

(سیرمهم‌ترین دینانی، انسان و ناحیه، صفحه ۱۵)
معمولاً هر چه از کانون یک ناحیهٔ جغرافیایی دور می‌شویم و به طرف مرزهای آن حرکت می‌کنیم، به‌تدریج از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می‌شود و سرانجام، در ناحیهٔ مجاور، دیگر اثری از آن‌ها نمی‌بینیم.

۱۴۴- گزینه «۳»

(بهرروز یعنی، ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه ۴۷ و ۴۸)
شکل داده شده مربوط به هودو (گزدیو) است که حاصل فرسایش کاوشی در نواحی بیابانی است و بدین‌صورت حاصل می‌شود که گاهی باد مواد نرمی را که در زیر یا لبهٔ تخته سنگ‌ها قرار گرفته‌اند، تخریب می‌کند و با خود می‌برد و بخش‌های سخت و مقاوم را باقی می‌گذارد.

۱۴۵- گزینه «۳»

(آزاده میرزائی، نواحی فرهنگی، صفحه‌های ۶۹، ۷۰ و ۷۹)
تشریح عبارت‌های نادرست:
الف) زبان، عنصر اصلی گسترش یک فرهنگ است.
ب) ریشهٔ زبان مردم هند و روسیه مشترک است چون مردم این دو کشور به زبان‌های مختلف صحبت می‌کنند اما همگی جزء خانوادهٔ زبانی هند و اروپایی محسوب می‌شوند؛ زیرا ریشهٔ مشترک دارند.

۱۴۶- گزینه «۲»

(مهری کارداران، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۳ و ۵)

وقتی یک محیط جغرافیایی را براساس معیارهایی به واحدهای کوچک تر تقسیم می کنیم، به طوری که هر واحد با واحد مجاور تفاوت داشته باشد، در واقع «ناحیه بندی» کرده ایم.

۱۴۷- گزینه «۲»

(بهروز یحیی، ناهمواری ها و اشکال زمین، صفحه ۵۱)

با توجه به منحنی میزان فاصله منحنی های میزان (اختلاف ارتفاع) ۲۰ متر است و چون اعداد به سمت داخل کم می شوند، گودال را نمایش می دهد و در نقطه A چون خطوط منحنی های میزان با یکدیگر مماس شده اند، نمایش دهنده پر تگاه است و چون در سمت راست منحنی های میزان از هم فاصله دارند، شیب کم و در سمت چپ چون به هم نزدیک هستند، شیب زیاد است و شکل نیم رخ آن به این صورت است.

۱۴۸- گزینه «۲»

(مهری کارداران، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۵ و ۲۷)

الف) جبهه هوا: مرز بین دو توده هوای مجاورند و آن ها را از هم جدا می کنند.
ب) بارندگی جبهه ای: سیکلونی نیز نامیده می شود.
پ) بارندگی همرفتی دارای ویژگی های زیر است:
در این نوع بارندگی، توده هوا از هوای مجاور خود گرم تر می شود، همراه با بالا رفتن، دمای آن پایین می آید و آب تشکیل می شود و بارندگی صورت می گیرد. بارش های بهاری بیشتر از این نوع اند.

۱۴۹- گزینه «۱»

(مهری کارداران، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۷ و ۸)

در کشور سوئیس چهار زبان رسمی وجود دارد:
الف) به ترتیب: آلمانی - فرانسه - ایتالیایی - رمانش
ب) اقوام ساکن در افغانستان: پشتون: ۴۲٪ - تاجیک: ۲۷٪ - هزاره: ۹٪ - ازبک: ۹٪ - آیماک: ۴٪ - ترکمن: ۳٪ - بلوچ: ۲٪ سایر اقوام: ۴٪

۱۵۰- گزینه «۴»

(آزاده میرزائی، نواحی زیستی، صفحه های ۵۷، ۵۸ و ۶۰)

الف) معادن الماس در بیابان کالاهاری یافت می شود.
ب) انرژی دریافتی روزانه در مناطق معتدله حدود ۴۰۰ کالری است.
پ) تغییرات آب و هوایی و گرم شدن کره زمین باعث بالا آمدن سطح آب دریاها شده است.

جامعه شناسی (۱۲)

۱۵۱- گزینه «۴»

(بهروز یحیی، چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب، صفحه ۴۷)

در دوران رنسانس رویکرد دنیوی به عالم، در سطح هنر، اقتصاد و سیاست و نیز در قالب حرکت های اعتراض آمیز مذهبی آشکار شد.

۱۵۲- گزینه «۱»

(سیرمهر مدنی ریثانی، نمونه های فرهنگ جهانی (۲)، صفحه ۲۸ و ۲۹)

عقاید و ارزش ها با پذیرش انسان ها به عرصه فرهنگ بشری راه می یابند و جلوه و نمود تاریخی پیدا می کنند.
ارزش ها و عقاید جهانی اسلام، فارغ از عملکرد قدرت های سیاسی و با تلاش و کوشش عالمان مسلمان، از مرزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع مختلف عبور کرد.

۱۵۳- گزینه «۳»

(سیرمهر مدنی ریثانی، باورها و ارزش های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه ۳۸ و ۳۹)

الف) رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت های جدید دینی شده است.
ب) اومانیزم از نتایج منطقی سکولاریسم است.

۱۵۴- گزینه «۳»

(سیرمهر مدنی ریثانی، باورها و ارزش های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه ۴۰ و ۴۱)

اگر در فرهنگ های دینی، افرادی هوای نفسانی خود را دنبال کنند، آن را به صورت آشکار و رسمی اظهار نمی کنند بلکه نفس پرستی خویش را در قالب مفاهیم دینی پنهان می کنند. (مانند سکولاریسم پنهان در فرعون در شکل نفس پرستی)
حقوق انسان در فرهنگ دینی، مبتنی بر فطرت الهی انسان است.

۱۵۵- گزینه «۲»

(آزاده میرزائی، نمونه های فرهنگ جهانی (۱)، صفحه ۲۳ و ۲۵)

عبارت «الف» از ویژگی های استعمار نو و عبارت های «ب» و «پ» هر دو از ویژگی های استعمار فرانو محسوب می شوند.

۱۵۶- گزینه «۳»

(آزاده میرزائی، ترکیبی، صفحه های ۶، ۱۵ و ۱۶)

تشریح عبارت های نادرست:

الف) تمامی پدیده های جهان هستی محصول زندگی انسان ها نیستند.
پ) فرهنگ های جبرگرا و غیر مسئول، قدرت مقاومت را از آدمیان می گیرند.

۱۵۷- گزینه «۲»

(بهروز یحیی، چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب، صفحه ۵۰)

فرهنگ جدید غرب با پیدایش فلسفه های روشنگری آغاز می شود و دنیگرایی رایج در سطح هنجارها، رفتارها و زندگی مردم، زمینه گسترش فلسفه های روشنگری را فراهم آورد.

۱۵۸- گزینه «۱»

(فاطمه صفری، تحولات نظام جهانی، صفحه ۶۵ و ۶۶)

در اغلب موارد، کشورهای استعمارزده به طرف اقتصاد تک محصولی سوق داده می شوند؛ به این معنا که صادرات آن ها به یک ماده خام محدود می شود. این وضعیت قدرت چانه زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می گیرد و این پدیده، موجب وابستگی اقتصادی آن ها به کشورهای استعمارگر می شود. به دلیل وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر، مبادلات تجاری در سطح جهانی نامتعادل می شود و انتقال ثروت، به طرف کشورهای غربی ادامه پیدا می کند.

۱۵۹- گزینه «۴»

(فاطمه صفری، تحولات نظام جهانی، صفحه های ۶۹ تا ۷۱)

الف) ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیر غربی، عمیق ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد؛ زیرا این علوم موجب می شوند که فرهنگ های دینی، هویت خود را از نگاه فرهنگ غربی بازنگری و ارزیابی کنند. این پدیده، فرهنگ ها را از علمی که بر پایه بنیان های معرفتی دینی است، محروم می گرداند.
ب) برخورد استعماری غرب، جوامع غیر غربی را از نظر سیاسی و اقتصادی در موضع ضعف قرار داد.
پ) کشورهای عضو بریکس، خود را حامی کشورهای در حال توسعه و ارتقا دهنده وضعیت آن ها و نیرویی برای حفظ صلح جهان می دانند.

۱۶۰- گزینه «۱»

(بهروز یحیی، جامعه جهانی، صفحه ۵۵ و ۵۷)

- اگر فرهنگ یا فرهنگ های غالب و اثرگذار، ویژگی های مطلوب را نداشته باشد، جامعه جهانی با چالش های درون فرهنگی مواجه خواهد شد.
- زوال تدریجی قدرت کلیسا منجر به حاکمیت فتوای ها و اربابان بزرگ (کنت ها و لردها) شد.

۱۶۱- گزینه «۲»

(سیرمهر مدنی ریثانی، ترکیبی، صفحه ۸ و ۱۳)

یکی از انواع فرهنگ های جهانی فرهنگی است که عقاید، ارزش ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست بلکه سعادت همه انسان ها را دنبال می کند و از عقاید و آرمان های مشترک انسانی سخن می گوید. این فرهنگ اصولاً دیدگاهی را قبول دارد که در آن همه جهان ها مهم و در تعامل با یکدیگر می باشند. (تعامل جهان های ذهنی، فرهنگی و تکوینی)

۱۶۲- گزینه «۲»

(سیرمهر مدنی ریثانی، ترکیبی، صفحه ۵ و ۱۲)

هنگامی که فردی اندیشه اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می کند یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می کند از جهان فردی به جهان فرهنگی وارد می شود.
فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور می کند و در جهان گسترش می یابد فرهنگ جهانی است.

۱۶۳- گزینه «۴»

(اسماء منتظری، چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب، صفحه ۴۸)

تشریح عبارت های نادرست:

ب): حرکت های اعتراض آمیز مذهبی (پروتستانتیسم) در جهت اصلاح دینی پدید آمدند. بخشی از این حرکت ها، فقط با قدرت پاپ مخالفت داشتند و با جریان دنیسگرا تقابل نداشتند. بخشی دیگر رویکرد معنوی داشتند و در تقابل با جریان دنیسگرا قرار گرفتند.
ت): حرکت های نوع اول با حمایت قدرت های محلی توانستند بخشی از اروپای مسیحی را از تسلط کلیسا خارج سازند؛ ولی حرکت های نوع دوم، مورد هجوم کاتولیک ها و دیگر پروتستان ها قرار گرفتند و امکان گسترش پیدا نکردند.

۱۶۴- گزینه «۴»

(اسماء منتظری، ترکیبی، صفحه ۴۲ و ۵۳)

الف) انقلاب فرانسه که ریشه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد، نخستین انقلاب لیبرال در جهان است.
ب) لیبرالیسم اندیشه سیاسی جدیدی است که براساس اصالت بخشیدن به انسان دنیوی (اومانیزم) شکل می‌گیرد و خواست و اراده آدمی را مبدأ قانون‌گذاری می‌داند.
پ) روشنگری در معنای خاص، به‌معنای معرفت‌شناسی پذیرفته شده در فرهنگ غرب گفته می‌شود و روشی از معرفت و شناخت است که با سکولاریسم و اومانیزم همراه شده است.

۱۶۵- گزینه «۲»

(اسماء منتظری، ترکیبی، صفحه ۴۳ و ۴۷)

الف) روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی، بیشتر شکلی عقل‌گرایانه داشت.
ب) وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد.
پ) طی قرون وسطی، آباء کلیسا از شعارها و مفاهیم معنوی و توحیدی استفاده می‌کردند اما رویکرد دنیوی داشتند و دنیاگرایی و سکولاریسم در عمل را دنبال می‌کردند.

۱۶۶- گزینه «۴»

(سوفیا فرنی، جهان فرهنگی، صفحه ۳)

هویت جهان اجتماعی بیشتر متأثر از لایه‌های عمیق فرهنگ می‌باشد و این لایه‌های عمیق همان عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ از انسان و جهان را می‌سازند و به مثابه روح یا شالوده فرهنگ عمل می‌کنند.

۱۶۷- گزینه «۲»

(پهروز یحیی، ترکیبی، صفحه‌های ۲۴، ۲۵ و ۳۱)

استعمار نو پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره طی قرن بیستم به‌وجود آمد و در این نوع استعمار، استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند. استبداد استعماری به دلیل این‌که در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد، برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چارهای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

۱۶۸- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی، نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)، صفحه ۱۹)

افراد در جامعه تغلب تمایل دارند بر یکایک اعضای جامعه خود چیره شوند ولی از آن‌جا که در یک جامعه مردم برای بقای خود، غلبه بر اقوام دیگر و جلوگیری از غلبه اقوام دیگر بر خود به هم نیازمندند، ناچارند از چیرگی بر یکدیگر خودداری کنند.

۱۶۹- گزینه «۲»

(پریسا ایزری، نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)، صفحه ۲۴)

تشریح عبارت نادرست:

کودتای نوژه، نمونه‌ای شکست‌خورده از کودتاهای استعمار نو به‌شمار می‌رود.

۱۷۰- گزینه «۴»

(الهام میرزانی، جامعه جهانی، صفحه ۶۱)

جوامعی که از قدرت مقاومت بیشتری برخوردار بودند، مانند ایران، عثمانی و چین و کشورهای غربی نمی‌توانستند به‌صورت مستقیم آن‌ها را تحت سلطه سیاسی خود درآورند، از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در نظام نوین جهانی ادغام شدند. در دوره استعمار این‌گونه جوامع، تحت نفوذ کشورهای استعمارگر قرار می‌گرفتند و در شرایط نیمه‌استعماری به سر می‌بردند.

فلسفه

۱۷۱- گزینه «۲»

(سیرمهر مرئی‌رینانی، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

اندیشیدن فیلسوفانه، تأمل کردن درباره باورهای مربوط به زندگی است. آموختن چرایی و یافتن دلایل درستی یا نادرستی باورها؛ پذیرفتن باورهای درست و کنار گذاشتن باورهای نادرست، در این صورت، خودمان بنیان‌های فکری خود را می‌سازیم.

۱۷۲- گزینه «۳»

(سیرمهر مرئی‌رینانی، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۵ و ۱۶)

همه گزینیه‌ها مربوط به دیدگاهی است که بر این باور است هم افراد اصالت دارد و هم جامعه؛ اما گزینه «۳» مربوط به دیدگاه اصالت جامعه است که برای افراد هویت مستقلی قائل نشده است.

۱۷۳- گزینه «۲»

(سیرمهر مرئی‌رینانی، چستی فلسفه، صفحه ۷)

فلسفه عربی شده کلمه فیلسوفیا به معنای دوستداری دانایی است که اولین بار توسط «سقراط» عمومیت یافت.

۱۷۴- گزینه «۳»

(راهله بابائی صومعه‌کپورین، امکان شناخت، صفحه ۴۸)

این گزاره توانایی انسان در شناخت هر امری اعم از محسوس و نامحسوس را انکار کرده است و با دیدگاه شکاکیت مطلق که شک در اصل دانستن همه دانسته‌ها می‌باشد هماهنگ است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این گزاره شناخت را محدود به امور محسوس کرده است.
گزینه «۲»: این گزاره بیانگر آن است که انسان برخی از حقایق عالم را شناخته است.
گزینه «۴»: این گزاره بیانگر شک در توانایی شناخت برخی امور است و با شک در امکان اصل شناخت منافات دارد.

۱۷۵- گزینه «۱»

(راهله بابائی صومعه‌کپورین، امکان شناخت، صفحه ۴۶)

معرفت‌شناسی همواره بخشی از فلسفه بوده و در گذشته این مباحث در ضمن مباحث فلسفی طرح می‌شد.

توجه ویژه کانت سبب رشد شاخه معرفت‌شناسی شد، اما علت تبدیل آن به شاخه‌ای مستقل، طرح پرسش‌های جدی و جدید درباره معرفت و ظهور دیدگاه‌های گوناگون، بوده است.

۱۷۶- گزینه «۴»

(راهله بابائی صومعه‌کپورین، امکان شناخت، صفحه ۴۶ و ۴۷)

این‌که ما می‌توانیم اشیاء و موجودات جهان را بشناسیم یک امر بدیهی و روشن است و انسان به‌طور طبیعی در امکان اصل معرفت شک نمی‌کند و نیازی به تحقیق و دلیل ندارد، زیرا اگر معرفت و شناخت نباشد، هیچ عملی از انسان سر نمی‌زند. چپستی معرفت نیز امری بدیهی است و نیازمند تعریف نیست و در صورت ابهام در خود کلمه و لغت آن، با بیان معادلی می‌توان ابهام را رفع کرد.

۱۷۷- گزینه «۳»

(اسماء منتظری، زندگی براساس اندیشه، صفحه ۳۹ و ۴۱)

گزینه «۳» جزء اتهاماتی است که خود سقراط آن را در دادگاه بازگو می‌کند و در سخنان ملتوس مستقیماً به آن اشاره‌ای نشده است.

۱۷۸- گزینه «۴»

(اسماء منتظری، زندگی براساس اندیشه، صفحه ۳۷)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) جامعه آتن در زمان سقراط متأثر از اندیشه‌های سوفسطائیان بود.
پ) افلاطون، شاگرد برجسته وی این زندگی را حکایت کرده و مبارزه سقراط با مغالطه‌گران و سوفیست‌ها را در آثار خود به تصویر کشیده است.

۱۷۹- گزینه «۲»

(نازنین قاسمی، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱، ۳۲ و ۳۴)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) پارمنیدس فلسفه خود را به صورت شعر عرضه کرده و با بیانی شاعرانه به توصیف عقاید خود پرداخته است.
ت) سوفیست‌ها اصل حقیقت و واقعیت را «انکار» می‌کردند.

۱۸۰- گزینه «۴»

(کوثر دستورانی، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۲۹ و ۳۰)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نمی‌توان از نظر مکانی و زمانی آغازی برای همه دانش‌ها بیان کرد.
گزینه «۲»: بی‌تردید هر جا که تمدنی شکل گرفته کسانی هم بوده‌اند که درباره اساسی‌ترین مسئله‌های هستی و زندگی بشر می‌اندیشیده و سخن می‌گفته‌اند، گرچه آثار مکتوبی از آنان به ما نرسیده باشد و ما اطلاعی از آن اندیشه‌ها و سخن‌ها نداشته باشیم.
گزینه «۳»: دانشمندان در پی «تبیین عقلانی» دگرگونی‌های جهان طبیعت بوده‌اند.

روانشناسی

۱۸۱- گزینه ۴

(آزاده میرزائی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۶)

- الف) برای کنترل اثر گذشت زمان، از مرور مناسب استفاده کنید.
ب) برای کنترل اثر تداخل، از یادگیری با فاصله استفاده کنید.
پ) برای کنترل اثر تداخل، یادگیری عمیق داشته باشید.

۱۸۲- گزینه ۲

(آزاده میرزائی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۲ و ۹۳)

تشریح عبارت های نادرست:

- پ) رمزگردانی کلی، در برگرداندن خلاصه موضوع است.
ت) آخرین مرحله حافظه، به خاطر آوردن اطلاعات یا بازبازی نام دارد.

۱۸۳- گزینه ۳

(آزاده میرزائی، روان شناسی رشد، صفحه ۶۱ و ۶۲)

فرد این شناخت را پیدا کرده است که مسواک زدن موجب سلامتی می شود اما هنوز این شناخت تبدیل به باور او نشده است. به همین دلیل در مسواک زدن سهل انگاری می کند. برای این که شناخت به اخلاق و رفتار منتهی شود، شناخت باید به عقاید و باورها و ارزش های فرد تبدیل شود.

۱۸۴- گزینه ۴

(آزاده میرزائی، روان شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۷ و ۱۸)

تعریف روش علمی: فرایند جست و جوی با قاعده و نظام دار برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین.
در روش علمی همواره به دنبال جست و جوی چیزی هستیم. در جست و جوی چیزی بودن باعث می شود تا روش علمی، هدفمند باشد.
روشن سازی موقعیت نامعین همانند نور در شب تاریک است.

۱۸۵- گزینه ۳

(آزاده میرزائی، روان شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۲)

در شکل گیری سطوح مختلف شناخت، شناخت پایه به تر تیب شامل توجه، ادراک و حافظه است. تفکر شامل استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم گیری است.

۱۸۶- گزینه ۳

(سیرمهر مرئی ریثانی، روان شناسی رشد، صفحه ۵۵ و ۵۶)

تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه، ناپختگی از توانایی های شناختی، مربوط به نوجوانان می شود. (عبارت های «الف و پ»)
پردازش ادراکی و به کارگیری واقعیت های ملموس و بیرونی در استدلال، مربوط به کودکان است. (عبارت های «ب و ت»)

۱۸۷- گزینه ۱

(سیرمهر مرئی ریثانی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۷ و ۱۰۸)

استفاده از چند روش حرکتی: راه رفتن، یادداشت برداری، خلاصه نویسی، برجسته کردن مفاهیم.
مراحل روش پس خبا: پیش خوانی، سوال کردن، خواندن، به خود پس دادن، آزمون بسط معنایی: بیان مثال های بیش تر برای تفهیم مطالب.

۱۸۸- گزینه ۴

(سیرمهر مرئی ریثانی، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۷ و ۷۸)

گوش به زنگی، کارکرد دوم توجه، است.
هشدار کاذب زمانی اتفاق می افتد که علامت غایب ردیابی شود.

۱۸۹- گزینه ۲

(سیرمهر مرئی ریثانی، روان شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۳ و ۱۵)

الف) چگونگی توصیف هر دانشمند از یک موضوع یا پدیده، تأثیر زیادی در مواجهه با آن موضوع و بررسی علمی آن دارد.
ب) همیشه این احتمال وجود دارد که تبیین های متفاوت و در عین حال صحیحی برای یک پدیده وجود داشته باشد.
پ) کنترل، آخرین مرحله از اهداف روان شناسی است. بعد از توصیف و تبیین یک موضوع، می توانیم آن را پیش بینی و یا حتی کنترل کنیم.

۱۹۰- گزینه ۳

(فاطمه صفری، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۸۱ تا ۸۳)

وجود خطاهای ادراکی نشانگر این است که آن چه را حس می کنیم، الزاماً چیزی نیست که در ذهن خود ادراک می کنیم.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: در خطای ادراکی محرک خارجی وجود دارد، اما ادراک صحیحی صورت نمی گیرد.
گزینه ۲: روان شناسان به ادراک پدیده های بدون احساس، توهم می گویند.
گزینه ۳: هر چه تعداد خطاهای ادراکی بیشتر باشد، به عنوان یک خطای شناختی وارد نظام ذهنی فرد می شود.

۱۹۱- گزینه ۴

(فاطمه صفری، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۳ و ۱۰۴)

در جفت واژه «تخت و بالش» و «پرتقال و آیمیه»، احتمال خطای کمتری در بازبازی وجود دارد، زیرا علاوه بر این که دو واژه کنار یکدیگر قرار گرفتند (نشانه بیرونی) ارتباط معنایی هم دارند (نشانه درونی).

۱۹۲- گزینه ۲

(فاطمه صفری، روان شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۷ و ۲۸)

الف) با مشاهده دقیق رفتار حیوانات، می توانیم رفتار نوع دوستانه آن ها را مطالعه کنیم.
ب) در مشاهده تا جای ممکن، از تعصب یا پیش داوری ها باید به دور بود.
پ) مصاحبه برخلاف گفت و گوی معمولی، هدفمند و سازمان یافته است.
ت) آزمون ها، ابزاری برای کمی کردن ویژگی های روان شناختی هستند.

۱۹۳- گزینه ۱

(فاطمه صفری، روان شناسی رشد، صفحه های ۳۶ تا ۵۲)

تشریح عبارت های نادرست:

الف) وزن نوزاد پس از گذشت ۶ ماه از تولد ۲ برابر و پس از پایان سال اول ۳ برابر می شود.
پ) بازی های موازی در ۴ یا ۵ سالگی است. در این بازی ها کودکان علاقه مندند در کنار یکدیگر باشند، ولی به تنهایی بازی کنند.
ت) رشد شناختی، به رشد توانایی های مرتبط با فرایندهایی همچون توجه، ادراک، حافظه، استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم گیری اطلاق می شود.

۱۹۴- گزینه ۲

(کنکور ۹۹ داخل کشور، روان شناسی رشد، صفحه ۴۹ کتاب درسی)

رشد هیجانی در کودکی، در ابتدا معطوف سه هیجان ساده ترس، خشم و محبت است. با توجه به رشد آگاهی کودکان از هیجان های مختلف و واکنش اطرافیان، سه هیجان فوق به هیجان های مرکب دیگر، همچون احساس پشیمانی، سازگاری و ترحم تعمیم می یابد.

۱۹۵- گزینه ۴

(کنکور ۱۴۰۰ قاج از کشور، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۷ کتاب درسی)

از آن جا که شکل گیری حافظه کاری، علاوه بر اثرپذیری در زمان، تابع میزان استفاده ما هم هست، بنابراین ظرفیت ذخیره سازی و زمان بازبازی اطلاعات، برخلاف حافظه کوتاه مدت، می تواند بیشتر باشد.

۱۹۶- گزینه ۲

(کنکور ۱۴۰۰ قاج از کشور، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۶۹ کتاب درسی)

محرومیت حسی یعنی این که فرد در شرایطی قرار بگیرد که هیچ یک از گیرنده های حسی مثل چشم، گوش و ... به وسیله محرک های بیرونی تحریک نشود.

۱۹۷- گزینه ۴

(کنکور ۱۴۰۰ قاج از کشور، روان شناسی رشد، صفحه ۶۲ کتاب درسی)

همه افراد یک خود واقعی و یک خود آرمانی دارند. خود واقعی همان ویژگی های فردی، و خود آرمانی ویژگی هایی است که فرد دوست دارد داشته باشد.

۱۹۸- گزینه ۴

(اسماء منتظری، روان شناسی رشد، صفحه ۵۸ و ۵۹)

بروز احساس خودمختاری و استقلال نسبت به والدین، مربوط به رشد اجتماعی در نوجوانی است.
تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: «آرمان گرایی و عیب جویی، پیامد تغییرات شناختی در دوره نوجوانی است.
گزینه ۲: تمایل نوجوان به فراگیری چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات و تقویت حافظه، مربوط به رشد شناختی در دوره نوجوانی است.
گزینه ۳: «در نظر گرفتن احتمالات مختلف در پیش بینی یک موقعیت و فکر کردن به مسائل آینده، از ویژگی های رشد شناختی در نوجوانی است.

۱۹۹- گزینه ۲

(اسماء منتظری، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۰)

تشریح عبارت نادرست:

ب) ابینگهوس آزمایش جالبی درباره گذشت زمان به عنوان عامل مؤثر بر فراموشی انجام داد. او مجموعه هایی از واژگان بی معنا همانند (دک، ووک، ساد و سیت) را حفظ کرد و بعد سعی کرد آن ها را به خاطر آورد.

۲۰۰- گزینه ۴

(اسماء منتظری، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۴ و ۷۵)

آماده سازی: زمانی (بخش موسیقی) اتفاق می افتد که شناخت محرک معینی (اعلام خبر)، تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می گیرد.